

ARADI KÖZGLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF 1885
1897—1932.

1935 Kedd, 1935. szeptember 17.
205. szám.

Ujabb engedményekkel kívánják leszerelni Genfben Olaszországot

Az ötös-bizottság javaslatai egy egész tartományt, ragyogó gazdasági koncessziókat és hat évi rendőri fennhatóságot ígérnek Itáliának Abesszinia rovására — Beck és Litvinov szócsatája a közgyűlésen

Három évi tanácstaggá választotta Romániát és Lengyelországot a közgyűlés

Vasárnap került nyilvánosságra Genfben az abesszin kormány a Népszövetséghez intézett válaszirata az olasz támadásokra. Az abesszin válasz energikus, határozott ellenvádat tartalmaz Olaszországgal szemben és éppen ezért nem szolgálja a béke ügyét. Az abesszin válasz rideg, elutasító voltát csak úgy lehet magyarázni, hogy vagy a legutóbbi népszövetségi események bátorították fel az abesszin kormányt, vagy pedig Etiópia látva az olaszok elszánt háboru akarását, most már végképp lemondott a békés megoldás minden reményéről. Az abesszin válasz sajnálattal állapítja meg, hogy az olasz kormány nem érti meg Abesszinia politikai és gazdasági helyzetét és a szerepét szándékosan összezseréli. Az olasz kormány azzal vádolja Abessziniát, hogy megszegte a fennálló szerződéseket. Abesszinia ezt az állítást rendkívül különösnek találja akkor, amikor a szerződészegést hangoztató Olaszország a legdurvább lábbal tapossa a nemzetközi megállapodásokat, Olaszország magatartása nem egyéb szemfényvesztésnél — hangoztatja az abesszin válaszirat, — amely ezután arra az olasz vádra tér ki, amely szerint Abessziniában rabszolgaság uralkodik. Kijelenti, hogy Abessziniában nincs többé rabszolgaság. A császár már régen elismerte az emberi szabadság jogát és halálbüntetést rendelt el azok ellen, akikről megbizonyosodik, hogy rabszolgákat tartanak. A válasz ezután kijelenti, hogy Abesszinia nem ismeri el az évtizedekkel ezelőtt történt olasz területhódításokat, hanem a tengerig terjedő egész területet abesszin tulajdonnak tekinti és a maga számára visszaköveteli. Végül a válasz azzal vádolja meg az addis-abebei olasz követséget, hogy visszaél a területenkivüliséggel.

A béke reménye elhalványult

Kétségtelen, hogy az abesszin álláspont az olaszokat is túlhaladó szélsőségbe esett akkor, amikor nemcsak hogy hallani sem akar területátengedésről, hanem a jelenlegi olasz gyarmatok területét is visszaköveteli, azon a címen, hogy azok évtizedek előtt abesszin tulajdonok voltak. A béke reménye annál inkább elhalványult, mert kiderült, hogy a Népszövetség által kiküldött ötös-bizottság közvetítő javaslatait nemcsak Olaszország, de Abesszinia sem hajlandó többé elfogadni. Az ötös-bizottság a londoni lapok értesülése szerint egyes abesszin területeket fog ugyanis odaigérni Olaszországnak.

Rothermere lord tegnap meglepetésszerűen Genfbe érkezett. A lord, mint ismeretes, lapjaiban Mussolini politikáját támogatja és személyes kapcsolata az ötös-bizottság tagjaihoz közismertek. Így például Madariaga a háboru alatt Angliában élt és 1919-ben a lord pénzével alakította meg Spanyolországban az ujliberális-pártot, amely kíméletlen harcot indított a szindikálisták ellen. A lord hirtelen megérkezése éppen ezért általános feltűnést keltett és látogatását azzal a plenáris üléssel hozták kapcsolatba, amelyen ma az ötös-bizottság részéről Laval és Madariaga az eddigi tárgyalások sikertelenségéről és az esetleges megoldási tervezetekről számolnak be.

A Rengo-ügynökség jelentése szerint Debabiru, a japán-abesszin misszió vezetője, az abesszin kormány titkos megbízottja tegnap ismeretlen céllal Sanghából Nagasakiba érkezett.

Utazásának célját homály fedi. A japán lapok

BECK

kimerítően foglalkoznak Debabiru személyével és azt írják, hogy a japán-abesszin misszió

vezetője azért jött Nagasakiba, hogy az abesszin kormány számára nagyobb fegyverszállítást kössön le, valamint, hogy az abesszin kormány részére kölcsönt szerezzen.

Beck váratlan vádbeszéde

Genfben jelentik: A Népszövetség közgyűlésén elsőnek De Valera szólalt fel, aki a Népszövetség alapokmányai mellett tett hitet. Utána Beck lengyel külügyminiszter a következő bejelentést tette:

— Litvinov szovjet-delegátus ur a szombati ülésen mondott beszédével arra kényszerít, hogy erre a beszédre rövid nyilatkozatot tegyek: Litvinov ur a beszéd néhány mondatában jónak látta, hogy nyílt célzással, elfogul-

DE VALERA

tan és teljesen önkényes ítéletet mondjon Lengyelország különböző diplomáciai ténykedését felett. Hasonló eljárás ellen határozott fenntartással élek. Nyilvánvaló, hogy a lengyel politikáról elmondandó hasonló vélemények kormányomat hidegen hagyják és kifejezésre kell juttatnom azt a meggyőződésemet, mint olyan ország képviselője, amely megalapítója volt a nemzetek szövetségének, hogy ha ilyen eljárást tanúsítanak a közgyűlés nagy nyilvánossága előtt, az csak ártalmára lesz a nemzetek lojális együttműködésének.

Ausztria követelései

Ezután Pflugel osztrák kiküldött felszólalásában rámutatott arra, hogy 10—15 tagállamnak nincs kilátása arra, hogy valamikor tagja legyen a népszövetségi tanácsnak. Bejelentette, hogy

Ausztria igényt tart, hogy szintén tanácstag lehessen és ezért kéri, hogy ezt a megkeresést a közgyűlés, mint lehetőséget tegye vizsgálat tárgyává. A délutáni közgyűlésen három évi megbízatással nem állandó jellegű tanácstagokká választották meg: Lengyelországot, Romániát és Eckvadort, Lengyelország 42 szavazatot, Románia 50 és Eckvador 45 szavazatot kapott.

Románia, mint a kisantant képviselője foglal majd helyet a tanácsban és a most kiváló Csehszlovákia helyére lép. Ezután Losaraitis litván külügyminiszter szólalt fel és Hitler beszédére, — melyet Nürnbergben mondott és

amelynek egy része a memeli helyzetre vonatkozott — válaszol néhány szóval.

— Tekintettel egyes kijelentésekre — mondotta. — amelyek a Népszövetségen kívül hangzottak el, kijelentem, hogy

Litvánia politikájának leglényegesebb pontja a nemzetközi szerződések tiszteletben tartása.

A litván kormány hajlandó megvizsgálni mindenkivel, akit ez illet, kötelezettségeinek alkalmazását és ha ezzel kapcsolatban vita merül fel, kész alávetni magát a szerződésekben előírt eljárásoknak.

Utána Litvinov is felszólalt ismét és kijelentette, hogy nem hagyhatja szó nélkül Beck lengyel külügyminiszter megjegyzéseit, amelyek tisztán félreértésből származnak. Kijelentette, hogy a szovjet-külpolitikának a legfőbb célja, hogy Oroszország és Lengyelország közötti baráti kapcsolatokat teremtsen meg.

Beszéde után bizonytalan időre elnapolták a közgyűlés további üléseit. Laval miniszterelnök különben szintén visszaérkezett ma Genfbe, de előbb Madarjagával, az ötös bizottság elnökével, majd Edennel és Aloisival tárgyalt.

A Népszövetség délelőtti közgyűlésén nagy feltűnést keltett Beck lengyel külügyminiszter felszólalása. Litvinov ugyanis szombati beszédében elítélte a kétoldalu szerződések rendszerét. A lengyelek pedig mindig amellett voltak, hogy ez a rendszer előnyösebb a többoldalu szerződések rendszerénél és Beck Lengyelországra vonatkoztatta Litvinov állásfoglalását.

Az ötös-bizottság javaslatai

Az ötös bizottság albizottsága ma végzte el az olasz—abesszin viszály rendezésére kidolgozott terv megszövegezését. Az albizottság ezután az ötös bizottság elé terjeszti a tervet, amely megvizsgálja és jóváhagyás után, félhivatalos formában a népszövetségi tanács többi tagja elé terjeszti. Ha valamennyi hozzájárul, akkor az ötös bizottság kérni fogja a tanács összehívását, amelynek ülésén beszámol a javaslatáról. Ez zárt ülésen történik meg, majd pedig nyílt ülésen fogják az abesszin és olasz delegátusok elé terjeszteni a tervezetet. Mindez azonban nem a leggyorsabban történhetik meg és ezért azt hiszik, hogy csütörtök előtt hivatalos formában nem szerezhetnek tudomást a tervezetről az ellenfelek megbízottjai.

Az ötös bizottság javaslatai az eddiginiel sokkal messzebb menő engedményeket tesz Olaszország számára, csak hogy elejét vegye a Népszövetségből való kilépésének. Ezek az engedmények a kiszivárgott hírek szerint a következők:

1. Olaszország megkapja az egész Ogdent tartományt és katonailag megszállhatja azokat a területeket, amelyeken az ottani törzsek nem ismerték el az abesszin központi kormány fennhatóságát.

2. Időhöz kötött gazdasági koncessziókat juttatnak Olaszországnak Abesszinia legtermékenyebb és leggazdagabb területeiből.

3. Abesszinia tartozik Olaszországgal miabb béke- és barátsági szerződést kötni.

4. Anglia, Franciaország és Olaszország megegyezést köt egymással, amelyhez kikérik a négus hozzájárulását és ennek értelmében egymás között újból szabályozzák az abesszin érdekhatárait.

5. Hogy a Népszövetség elve érvényesüljön, Anglia biztonságot kap kölcsönszerződésekben, hogy Abessziniának katonaságtól mentesített területein az az élet- és vagyonbiztonságot a nemzetközi rendőrség fogja oltalmazni, amelynek vezetését hat évre átengedik Olaszországnak.

A belga kormány felhívása

Itt írjuk meg, hogy a belga kormány ma nyilatkozatot tett közre, amelyben bejelenti, hogy azokat a belga tiszteteket, akiknek még hazájukban katonai kötelezettségeik vannak és, akik szolgálataikat felajánlották a négusnak, visszahívják Belgiumba és a katonai törvényeknek megfelelően eljárást indítanak ellenük. A belga kormány figyelmezteti azokat a tiszteteket, akik

már mentesek a katonai kötelezettség alól, hogy milyen következményekkel jár, ha háboru esetén valamelyik külföldi, hadviselő állam szolgálatába állanak.

A Renter Jroda jelentése szerint elkészült és már csak Hailé Szelasszie császár aláírására vár az a proklamáció, amelyben az abesszin kormány elrendeli az általános mozgósítást és kihirdeti a hadállapotot. Abban az esetben, ha Olaszország nem fogadja el az ötös bizottság javaslatát és kitér a Népszövetségből, a négus a proklamációt azonnal aláírja. Az abesszin kormány egyébként nyilatkozatot tett közre, amelyben közli, hogy ötezer ír, háromezer francia és 500 angol, német és orosz alattvaló jelentkezett az abesszin hadseregben szolgálatételre. A nyilatkozat hozzátéveszi, hogy az ajánlatok közül alig fognak néhányat elfogadni. Abessziniába egyébként ma huszonkét belga tiszt

érkezett. Ezek önkéntesek és nem katonai misszió tagjai.

„Háborus biztosítás”-ra lért át a Lloyd-Társulat

Londonból jelentik: A Lloyd-biztosító társaság, valamint az összes angol biztosító társaságok tíz napos határidővel felmondták az általuk kötött tengeri biztosításoknak a háborus biztosításra vonatkozó részét. Szeptember huszonötől kezdve ezeknél a biztosításoknál „háborus biztosítás” címen külön pótdíjat számítanak, amely előreláthatólag 5 százalék lesz.

Laval ma délután behatárolt tárgyalat Tekle Havariate abesszin követtel. Aloisi báróval és Edennel. A tanácskozások után este Laval pesszimista hangú nyilatkozatot adott az újságíróknak a helyzetről.

Nyugtalankodik Egyiptom olasz lakossága

KAIROBÓL jelentik: A Times levelezője szerint az Egyiptomban letelepedett olaszok száma 50.000 főre tehető. Soraikban nagy nyugtalanság észlelhető, mert attól tartanak, ha Olaszország ellen szauklókat fogantatosítanak, úgy helyzetük végzetesre fordulhat. Sokan közülük már értékesítették ingatlanukat és elkészültek arra, hogy szükség esetén elhagyják az országot.

Az „Algehad” című lap jelentése szerint az egyiptomi miniszterelnök és az angol főmegbízott között egyezmény jött létre, amelynek értelmében háboru esetén az angol kormány semmiféle intézkedést nem fogantatosíthat anélkül, hogy azt az egyiptomi kormánynak be ne jelentse.

A Daily Mail a következőket írja: Az utóbbi hetek eseményei szoros együttműködésre készítettek Franciaországot és Angliát. A két nagy ország ma ugyanabban az irányban halad és ugyanazok az érdekek, mint a világháboruiban voltak. Ha már régebben létrejött volna a francia—angol védelmi szövetség, úgy nem következhetek volna be a mostani események.

A lap más helyén felhívja a kormányt arra, hogy elérkezett az az idő, amikor az általános védkötelezettséget be kell vezetni.

Egyébként amikor Litvinov a Népszövetség közgyűlésén szólásra emelkedett, hogy Beck lengyel külügyminiszter szavaira válaszoljon, úgy Beck, mint a lengyel küldöttség tagjai felállottak és elhagyták az üléstermet.

Nagysikerű lóverseny Pancotán

— Tánccmulatság zárta le a lovasmutatónyok napját —

Előkelő és szépszámu közönség jelenlétében folyt le vasárnap a tradicionális pancotai lóverseny, amelyet Dengel ezredesnek, a pancotai lovassági kiképző parancsnokának irányítása mellett rendeztek meg. A gazdagon összeállított műsor már a kora délelőtti órákban kezdődött és annak első száma ugynevezett ügyességi verseny volt, amelynek díjait az A)-csoportban a következők nyerték.

1. Brote kapitány (Pancota), 2. Matei Gheorghe főhadnagy (I. Rosiori, Arad), 3. Burca Gh. hadnagy (Pancota), 4. Bradin főhadnagy (I. Rosiori, Arad). — B)-csoport: 1. Burca hadnagy, 2. Singuran főhadnagy, 3. Mastacan hadnagy, 4. Marculet főhadnagy, 5. Carac hadnagy, 6. Stefanescu főhadnagy, 7. Paulon hadnagy.

Ezután az altisztek, valamint a lovasgyerekek versenye következett. Az alig 13—14 éves gyermekek szinte páratlan ügyességről tettek tanúságot, biztosan ülték meg a lovat és a közönség hosszasan megtapsolta őket.

Délután különböző, valósággal akrobatamutatónyaszámúba menő műsorszámok következtek. A lovas-gyermekek Carac hadnagy felügyelete és irányítása mellett, gyönyörű lovas-piramist mutattak be. Ezután az altisztek caroussel-je következett, Brote kapitány irányítása mellett. Hosszas tapssal honorálta a közönség a lovas-gyermekek által bemutatott tornaszámokat is, amelyeket Paulon hadnagy vezényelt.

A műsor egyik legszebb és valóban művészi száma a tiszték és altisztek caroussel-e volt, amelyet Brote Eugen kapitány vezényelt mellé mutattak be. Ezután következett a gátverseny, amelynek eredménye a következő: 1. Paulon hadnagy (Pancota), 2. Carac hadnagy (Pancota), 3. Mastacan hadnagy (Pancota).

A műsor utolsó száma a „preciziós verseny” volt, amelynek során kerítésen, farakáson, kerek kut vályuján és még számos akadályon át kellett ugratniuk a versenyzőknek. Ebben a versenyben három méter széles és egy méter husz centiméter magas akadályok is

voltak. A verseny első díja 2000, a második 1500, a harmadik 1000, míg a negyedik 500 lei volt. A verseny eredménye a következő volt: 1. Mastacan hadnagy (Pancota) arab-lipicai ménen, 2. Paulon hadnagy (Pancota), 3. és 4. holtversenyben Bradin főhadnagy (I. Rosiori, Arad) és Stoian főhadnagy (I. Rosiori, Arad).

A zsüri tagjai a következők voltak: Filip Iacob ezredes, Pleniceanu ezredes, Chirculescu és Ilescu kapitányok. A mintaszerű rendezésért Dengel ezredesnek kívül a következő bizottságot illeti elismerés: Moldovan Romulus alezredes, Comanilla Constantin őrnagy, Brote Eugen kapitány, Marculet Honoriu főhadnagy, Singuran Constantin főhadnagy és Giurgiuian főhadnagy. A verseny befejezése után Dengel ezredesnek osztotta ki a nyerteseknek az értékes és szép díjakat. Este kilenc órakor a tisztikar, valamint a meghívott vendégek közös vacsorán vettek részt, majd pedig tánc következett, amely a legjobb hangulatban a kora hajnali órákig tartott.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig, d. u. 3—7-ig.

Élesen támadta Hitler a Népszövetséget és a szovjetet

A nürnbergi német birodalmi gyűlés feltűnéstköltő új törvényei a zsidók állampolgári jogairól

Közel félmillió katona vonult fel a Zeppelin-mezőn

Nürnbergből jelentik: Vasárnap este 9 órakor ült össze a nürnbergi városi színházban a német birodalmi gyűlés. A színházat horogkeresztű zászlókkal díszítették fel, majd Göring tábornok a gyűlést megnyitva, kijelentette, hogy a német nép képviselőit azért hívták össze, hogy teljesítsék kötelességüket. Ezután Frick dr. belügyminiszter kérte, hogy a birodalmi gyűlés szabályzatát, amely még 1923-ból származik, változtassák meg. Utána Hitler kancellár tartotta meg nagy érdeklődéssel várt beszédét, amelyben többek között a következőket mondta:

— A német birodalom egységesítése befejezést nyert. A birodalom haderejének hofnapi megnyilvánulása nem akar tüntetés lenni, hanem csak igazolása a birodalom erejének. Németország ismét egészséges úgy a külföldi, mint a belöldi viszonylatokban.

A kancellár ezután elítélőleg nyilatkozott az ellen a külföldi sajtó ellen, amely feltételezi, hogy Németországnak támadó szándékai lennének Ausztria, Oroszország, sőt Franciaország ellen. Németország a béke barátja és azok a határozatok, amelyeket a birodalmi gyűlés hozni fog, nem irányulnak senki ellen, csupán a német néppel szembeni felelősségérzet következményei. Az erős hadsereget nem azért állítottuk fel, hogy az valamely ország elleni fenyegetést jelentsen, hanem csak azért, hogy országunk szabadságát és békéjét biztosítsa — folytatta a kancellár.

A Memel-kérdés

Hitler kancellár beszédének második részében élesen bírálta a Komintern tevékenységét, amely élet-halál harcot hirdet a német birodalom ellen és új forradalmat igyekszik előkészíteni.

Majd az Egyesült-Államok ellen fordult, amely védelmébe vette azt a Brodski nevű bírót, aki a német zászlót megsértette.

A zsidók még akkor is megragadnak minden alkalmat, ha hivatali minőségben járnak el, hogy Németországot beszennyezzék.

A Memel-kérdéssel kapcsolatban kijelentette Hitler, hogy az ottani német népet évek óta törvények és szerződések ellenére brutálizálják és kiozzák. Mindenütt, ahol németellenes áramlat észlelhető, megtalálhatók a zsidók kezei. Évekkel a békekötés után elrabolták Németországtól a Memel-vidéket és a Népszövetség szentesítette ezt a rablást. Kijelentette, hogy a memelvidéki németek számára autonóm-jogokat fog biztosítani, de ígéretét nem tartotta be.

Ezután a vezérkancellár három törvényjavaslat azonnali elfogadását javasolta a birodalmi gyűlésnek, amely mind a három javaslatot egyhangulag elfogadta. Az első törvény a horogkeresztű lobogót a német birodalom s az összes német államok hivatalos lobogójává teszi. Nemzeti színeként a fekete, fehér, piros színeket jelölje meg az új törvény, amely megállapította, hogy a horogkeresztű lobogó egyúttal kereskedelmi lobogó is.

A második törvény az állampolgársági jogokat szabályozza. Kimondja a törvény, hogy német állampolgár csak árja származású lehet. A kormánynak joga van állampolgársági jogokat nemcsak megadni, hanem azokat meg is vonni.

A harmadik törvény a „német vér és becsület” védelméről intézkedik és szó szerint a következőket mondja:

„Áthatva attól a tudattól, hogy a német vér tisztaságának megőrzése a nemzet további fejlődésének a biztosítója, a következőket rendelkezünk el:

1. Német állampolgárok és zsidók közötti házasságkötések szigorúan tilosak. Az ezen törvény megkerülésével létrejött házasságok — ha külföldön jöttek is létre, — semmiek és érvénytelenek.

2. Zsidók és német állampolgárok között szigorúan tilos a házasságon kívüli érintkezés.

3. Zsidóknak szigorúan tilos negyvenöt éven aluli német állampolgárt, vagy német fajrokont otthonában, vagy üzletében alkalmazni.

4. Zsidóknak tilos a német nemzeti lobogót kitéznie. A zsidóknak ezzel szemben megengedjük a zsidó színek viselését és zsidó lobogónak a kitézését. A zsidóságnak ez a joga államj védelem alatt áll.

A törvények a kihirdetés utáni napon lépnek életbe. Kivétel csak a harmadik törvény harmadik szakasza képez, amely a keresztény alkalmazottakra vonatkozik. Ez a szakasz csak 1936. január 1-én lép életbe.

Moszkvai jelentés szerint a szovjet lapok részletesen foglalkoznak a nürnbergi birodalmi gyűlés határozataival és rendkívül élesen támadják Hitlert, Göringet, Rosenberget és Gőbelst. A lapok a birodalmi gyűlésről mint a „nürnbergi cirkuszról” vagy a „bölények kongresszusáról” emlékeznek meg és azt írják, hogy az ott hozott határozatok a legsötétebb középkorba süllyesztik vissza Németországot, amely valamikor az emberi kultúra fátylavívője volt. Németország tegnapi határozataival önmagát ütötte arcul — írja az orosz sajtó, amely leszögezi, hogy Oroszország legnagyobb ellensége az egész világon Hitler országa. Hasztalan hangoztatja békekészségét Németország, amikor az egész világ tudja, hogy csak az alkalmat várja, hogy bosszúvágyát kielégítse legyőzőin.

A nemzeti-szociálista-párt nürnbergi gyűlése ma az utonnan megszervezett német hadsereg felvonulásával ért véget. A Zeppelin-mezőn

tizenhatezer katona vonult fel, ötvanezer munkaszolgálatos, százezer rohamosztágos és száznegyvenezer pártvezető sorfala előtt. Ma mutatkozott be először az új né-

Hitler a német nép jövőjéről

A nemzeti-szociálista pártnapok befejezése alkalmából Hitler a Luitpold-arenában beszédet intézett a pártvezetőkhez és mindenekelőtt megelégedésének adott kifejezést a párttervezlet példás megrendezése fölött. A germánok államalkotó tevékenységére vetett történelmi visszapiillantást, majd így folytatta:

— A parlamentáris demokráziának belső bizonytalansága következtében természet-szerűleg alul maradt a zsidó bolseviszók rohamával szemben. A monarchikus intézmény Németországban ugyanúgy esődtől mondott, mint a keresztény felekezetek. Minden németnek nemzeti-szociálistának kell lennie, a jó nemzeti-szociálistákból lesznek a pártvezetők, a pártvezetőknek pedig ki kell válniuk, hogy az állam vezetését átvehessék. Hamis az a polgári részről elhangzó vád, hogy „a vezér, az isen, de a párt, az egészen más”. Nem: a vezér — a párt és a párt — a vezér! Nem tudom, hogy mikor hunyom le a szemem, de az biztos, hogy minden erős és gvenge vezéren túl a nemzeti-szociálista-párt fogja kialakítani a német nép jövőjét, mert a párt túl rajtam — megmarad.

Brandt Alfréd, a német távirati-iroda főszervezője félhivatalos cikket írt, amelyben most már leszögezte, hogy az elfogadott törvények alapján a németországi zsidó kisebbség jogosan élheti népi és kulturális életét. Iskolákat, színházakat, sportegyesületeket állít-

Bármennyire is fontos a külső tisztálkodás, a belső szervek kitisztítása még sokkal fontosabb! Ha meggondoljuk, hogy kb. 500 liter vér folyik át mindennap az ember veséin, hogy ott átszűrődjön és megtisztuljon, akkor megértjük, hogy mennyire fontos a vesék, a hólyag és vizeletutak, időkinti, rendszeres és alapos kitisztítása Helmitol-tabletták által.

HELMITOL
a belső szervek higiénijához

met haderő alakulatai közül a gépésített „lovasság”.

A csapatok különböző gyakorlatokat is bemutattak. Egy tank-osztag támadást szimulált a gépésített gyalogság ágyúi ellen és több helyen áttörte a gyalogság sorait. Kiemelkedő része volt az ünnepségnek az új német légi haderő bemutatkozása. A mezőn kartonpapírból készült mintáztak meg és ez ellen intéztek támadást a repülőgépek. Hitler az ünnepség befejezésekor beszédet intézett a hadsereghez.

Az új német haderő

— Az új német haderőnek — mondotta — most nyílt először alkalma, hogy bemutatkozzon új katonáival és új alakulataival. A jövőben minden német ifju, akit a nemzet méltónak talál, soraitokba lép. Ha a szolgálatot néha nehéznek találjátok, gondoljatok arra, hogy mi a régi német hadseregben egy nyolcnapos pergőtűz alatt többet szenvedtünk, mint ti a szolgálat egy esztendeje alatt. Az egész német nép áldozatokat hoz értetek. Mi ezeket az áldozatokat abban a meggyőződésben hozzuk, hogy nincs szükségünk háborúra, hogy ezek az áldozatok jutalomban részesüljenek. Nem azért van szükségünk a hadseregre, hogy a német nép becsületét helyreállítsuk, mert a német nép sohasem veszítette el katonai becsületét, még a világháborúban sem, így tehát nincs szükség arra, hogy ezt a becsületet visszacserezzük.

hat fel, saját maga irányíthatja jövője alakulását, de tilos a német nemzet kormányzati kérdéseibe és a nép ügyeibe való beavatkozás. Ezekkel a törvényekkel Németország anyg szolgálatot tett a zsidóságnak, mert a nemzetközi cionista értekezletek régi kívánságai, hogy a németországi zsidóságnak, mint kisebbségnek biztosítsák az életét, most a legmesszebbmenő módon teljesített.

Hitler különben a nemzeti-szociálista vezérek bucsuztatási ünnepségén kijelentette, hogy ezek a törvények nyújtják az egyetlen lehetőséget a Németországban lakó zsidósággal való együttélésnek. Ezután megismételte azt a parancsát, hogy a legszigorúbban büntessenek meg a hatóságok minden egyéni visszaélést, amelyet zsidókkal szemben követnek el.

Borzalmas katasztrófa a japán flottagyakorlaton

TOKIOBÓL jelentik: A japán flotta gyakorlatai közben borzalmas szerencsétlenség történt. Az Ashigara cirkálón tegnap gyakorlatozás közben, eddig ismeretlen okból tűz keletkezett. A katasztrófa következtében két tiszt, 11 altiszt és 28 tengerészkatona életüket veszítették. Utóbb három sebesült katona meghalt, három a halállal vívódik.

Az évem másik oldala

Az év nagy részét fácaszto munkában tölti a Budapesten mulató walesi herceg

Ahol gondterhesnek és szomorúnak ismerik az „elragadó és jókedvű” herceget — A trónörökös egyik gépirónőjének meglepő tapasztalatai

Második budapesti tartózkodása kapcsán a magyar közönség érdeklődésének előterében a walesi herceg személye áll. Egy hölgy, aki az angol trónörökös közvetlen környezetéhez tartozik, az alábbi érdekes megfigyeléseket közli a „charming prince” életmódjáról.

Budapesten, ahol a walesi herceg féleven belül immár kétféle tartózkodott, azt hihetik a békés polgárok, hogy a hercegnek valóban nincs más gondja, mint az, hogy minél kellemesebben töltsse el napjait. Szabadsága alatt valóban szívesen és látszólag gondtalanul szórakozik a herceg, de hogy miként él az év legnagyobb részében, arra nézve érdekes felvilágosítást nyújtanak a herceg irodájában alkalmazott egyik gépirónő alábbi feljegyzései:

Minden fiatal angol leány arról álmodik, hogy egyszer megrázhassa a walesi herceg kezét és megkérdezhesse tőle, hogy hogy érzi magát. Nagyon merész fantáziájú fiatal leányok még tovább mennek: szeretnék gépirónők lenni a hercegnél. Hogy ezt elérhesse az ember, a szerencsével kell közvetlen ságorságba kerülnie. Angliában ugyanis legalább hatmillió fiatal és szeretetreméltó leány van, a walesi herceg azonban csak negyven hölgyet foglalkoztat. Hatot titkárságában, harmincnyévet pedig az általános irodában.

Hogy fiatal hölgyek miként juthatnak be egyébként a herceg irodájába, nem tudom. Valaki mondta nekem, hogy évente körülbelül kilencven ezer nő ajánlkozik. Én nem ajánlkoztam. Az ember nem ajánlkozik sztárnak sem valamelyik hollywoodi filmhez, mert ez céltalan. Anyám egyszer a „Who is who” című almanachban megtalálta egy rokonnak a nevét. Valami régen elhalt nagynéni tizedik águ unokatestvére volt, de nálunk Angliában sokat adnak a rokonságra. Anyám irt a rokonnak, aki a herceg szolgálatában állott és arra kérte, hogy tegyen valamit értem. Engem éppen akkoriban küldtek el egy nagy ügyvédi irodából. A levélről csak akkor szereztem tudomást, mikor már elment. Nevettem és azt mondtam: „Éppen én kerülök a walesi herceghez!” Két hónappal később

rövid levelet kaptam — a herceg környezetében lévő emberek épp olyan szófukarak és olyan szárazak, mint ő maga — hogy jelentkezzem O. urnál.

Az örült tempó

Dobogott a szívem, mikor O. ur elé kerültem. O. ur csak biccentett.

— Üljön le a géphez. — Leültem. — Készen van?

— Igen.

Ekkor kezdetét vette a diktálás... Szent ég... olyan tempóban, amilyenben a Niagara vize zuhog alá tavasszal a sziklákon. Diktálás félelmettel nélkül, angolul, németül, franciául. Végül O. ur így szólt:

— Jól van. Gyorsabban nem tud írni?

Riadtan néztem rá, mire ő — eltalálva gondolataimat — így folytatta:

— Na igen, ön a herceghez akar kerülni.

Némán bólintottam. Ilyen pillanatban semmi sem lehet mondani. A barátságos ur így szólt:

— Holnap délután jöjjön el újra. God by!

Másnap még egy komoly ur is jelen volt pogári öltözékben. Szúrós tekintettel nézett rám, aztán megkérdezte:

— Mit tud a tengerészet szervezetéről?

Nagyot nyeltem a szokatlan kérdésre. De a két ur oly komolyan nézett rám, hogy elkezdtem dadogni. Szerencsére volt valami sejtelmem a tengerészetéről. Elmondottam apránként, hogy toborzással egészítik ki a legénységet, hogy tagjai

huszonöt éves korukban szerződést írnak alá, amely szerint tizenkét évi szolgálatra kötelezik magukat, hogy a szerződés meghosszabbítása után nyugdíjjogosultakká válnak, stb. Az urak bölögáltak. Ezután tarka változatosságban következtek különböző kérdések az angliai szén- és olajbányákról, a flotta állomshelyeiről, a milícia szervezetéről, majd mikor többé-kevésbé megfeleltem, tudtomra adták, hogy elmehetek.

Később, sokkal később tudtam meg, hogy egészen valószínűtlen protekcióm volt. Egyik koléganómet az indiai birodalom szervezetéről kérdeztek ki. Ez is hozzátartozik a szolgálathoz. Katonai és közigazgatási ismeretek nélkül nem vesznek fel gépirónőt a herceg irodájába.

Születés- és névnap

De ez mind csak kezdet volt. Néhány nap múlva ismét meghívást kaptam: ezúttal le kellett tennem az esküt. Köteleztem magam arra, hogy soha életemben a legsekélyebbet sem árulom el senkinek sem munkámról, még akkor sem, ha kint padra feszítenek. Eddig nem feszítettek a kint padra. Esküm pedig... miért ne mondhatnám el, hogy

egy hét alatt 7656 köszönő levelet írtam s néha a herceg egy-egy beszédét is leírtam.

Mint említettem, a hercegnek hat magán titkárnője van, ezeknek ezokott diktálni. Egyszer részben el voltak foglalva, részben betegesek voltak és ekkor mi kerültünk sorra. A dolog nem volt olyan egyszerű. A „herceg hölgyei” mind a harmincnyegen színeket játszottak, mikor valaki jelentette: „Egyik hölgynek át kell menni diktandóra”. Egyszer én kerültem sorra. A herceg egy nagy szobában dolgozik, amelyben egy elenyésző kicsiny íróasztal áll. Illetve, az íróasztal elég nagy, de a szoba még nagyobb. Besuhantam a szobába és biccentettem a fejemmel, egészen egyszerűen. Szolgálatban nem szabad udvari bókkel meghajolni,

Egyszerűen azt kell neki mondani: „Sir” (Uram).

Mikor beléptem, a herceg az ablaknál állt. Megfordult és biccentett: „Aztán csak ennyit mondott:

— Készen van?

— Yes Sir!

Ekkor zsebre vette a kezét és gyors tempóban járkálni kezdett. Nagy szobában sokat és gyorsan lehet járni, és a herceg nem volt rest. Eközben folyton beszélt. Beszédét fogalmazott. Legtöbb beszédét maga fogalmazza. Én nagyon gyorsan beszél. Borzasztóan kell vigyázni, mert kérdezni, azt igazán nem lehet. És aztán mindenféle eszébe jut a hercegnek.

... és a munkanélküliség tekintetében, ami legnagyobb sajnálatomra... várjon csak... jegyezze... kérdést intézni Lancashire végett... igen... és a munkanélküliségről... a munkanélküliség problémájáról... jegyezze... megkérdezni a tengerészeti hivatal lordját... és így tovább. Így ment ez két órán keresztül. Akkor röviden: „Köszönöm”. És már kint is voltam.

El tudják képzelni, mit jelent az, két óra hosszat írni pokoli tempóban és megszakítás nélkül, változtatni a mondatokat és közben jegyzeteket készíteni? Kiszédültem a szobából, — boldog voltam, hogy nem löktem föl semmit.

A szomorú herceg

Igy telik a szolgálat. Nap-nap után, hétről-hétre. Minden nap tíz órakor a herceg keresztyül megy a szobán és köszön. „Jó napot”. Aztán nem látjuk egészen egy óráig. Néha megtörténik,

amely másnap megjelent a lapokban.

Tehát leteitem az esküt és írásban is köteleztem kellett magam a hallgatásra.

Azután egy másik hallgató ur elé kerültem, ez elem tolt egy darab papírost és így szólt:

— Kérem, írja fel, mikor van születés- és névnapja.

Aztán egy idősebb hölgy elé jutottam, aki anyás jósággal, de kritikus szemmel nézett végig.

— A frizuráját meg kell változtatni, kedvesem...

— De azt hittem...

— Kérem, ne higgyen semmit. Azok a hölgyek, akik itt dolgoznak, egyforma frizurát hordanak.

Pontos utasítást kaptam írásban és — egészen diszkrétén — a fodrász címét, aki

hajamat a walesi herceg irodájának dívatja szerint fésüli meg.

Azután egy másik hölgy elé kerültem, aki még kritikusabb szemmel nézett végig és körül is járt.

— Hát igen kedvesem, a ruhák...

Most már tudtam, mit kell felelnem, azt mondtam engedelmesen, hogy az előírásához tartom magam. A hölgy helyeselt és átadott egy cédulát, amelyen minden rajta volt. Hány centiméter széles lehet a nyakkivágás, hány centiméternyire a bokától kell végződnie a szoknyának, milyen hosszúak legyenek a blúz ujjai, milyen széles a gallér, hány karperecet és milyen karkötőórát kell hordani. Aztán kaptam még egy cédulát, egy nagyon hosszú cédulát. Ezen volt a szolgálati beosztás. Mikor szolgálatba léptem, intézetbeli leány-növendékhez hasonlítottam. Röviddel hivatalba lépésem után volt a nevemnapja. Szokás szerint reggel kilenckor mentem hivatalba.

Az íróasztalomon egy csomagot, egy borítékot és egy rózsacsokrot találtam. A csomagban egy igen szép kéztáská volt. A borítékban pedig egy elefántcsontszinű kártya: „A walesi herceg szerencsekívánatait küldi X. Y. kisasszonynak a névnapjára...”

Ezért kellett belépésemkor pontosan megadni, hogy mikor van születés- és névnapom. Karácsonyra, husvétra, ujévre minden hölgy ajándékot kap, névjegyet és virágokat.

A herceg diktál

hogy három napig sem látjuk. Akkor elutazik és

kezét szorít kétszáz emberrel. És mi dolgozunk és irunk, míg kisebesedik a kezünk.

De a fizetség jó. És úgy bannak az emberrel, mint valami ladyvel, és ajándékot is kapunk és — ha a nap elmúlt, az ember bizony pihenésre vágyik. Egyszer beszéltem egy urral a herceg környezetében, megkérdeztem tőle:

„Mondja, miért olyan szomorú és elgondolkodó mindig a herceg? Igaz az, hogy valami titkos bánata van?”

Az az ur csodálkozással nézett rám:

— Bánat? Nem tudok róla. De mondd önnek valamit, miss. Keljen fel minden nap hét órakor, olvasson tíz óráig háromszáz levelet és aktát, fogadjon azután ötven embert és mindegyikkel váltson pár barátságos szót. Azután fogjon kezét kétszáz emberrel... Nyelje le az ebédet és aztán menjen el valamilyen estélyre és beszéljen további háromszáz emberrel kellemes dolgokról. Ha pedig végre levetkőzik és aludni megy, akkor valaki azt mondja: „Holnap nehéz nap lesz, holnap ez, meg ez, meg ez lesz”. És ha akkor még mindig jókedvű tud maradni, úgy ajánlanám fogom a királynak, hogy tegye meg önt a walesi hercegnőnek...

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 csöves telepes szuperek tataréktápcsolásban-állomás-skálával, három hullámhosszra, rádióalkatrészek, szakszerű javítások, villanyfelszerelések legelőnyösebben 5196

FLESCH rádió és elektroműhelyében Arad, Strada Moisa Nicoara I szám.

Iskolai tankönyvek 5308 **Modern képkeretezések. Menrat** P. Avram Iancu 3. as udvarban

Gazdag vadász-zsákmánnyal értek véget Aradmegyében az őszi udvari vadászatok

Carol király és Mihai nagyvajda a spanyol extrónörököt is vendégül látta a chisineu-crisi királyi vadászterületen — Közel kétezer fácán és fogoly került a királyi területekre

Nem mindennapi jelentés készült el az elmúlt napon az aradmegyei prefektúra kebelén belüli működő vadászati főfelügyelőségen. Hétfőn fejezte be ugyanis Ciorogariu Eugen vadászati főfelügyelő jelentését a napokban Aradmegyében lezajlott újabb királyi vadászatokról, amelyen az uralkodón és a trónörökösön kívül számos külföldi előkelőség és helyi vezetőségi tag vett részt, sőt — amint az események is igazolják — nem egy fontos belpolitikai eseménynek döntő elhatározása született meg ezuttal Aradmegyében, a királyi vadászterületen.

Az Aradi Közlöny munkatársának érdeklődésére Ciorogariu Eugen vadászati főfelügyelő a következőkben ismertette a lezajlott eseményeket:

— A napokban fejeződtek be a szokásos őszi udvari vadászatok az aradmegyei Chisineu-Cris mellett, majd a két utolsó napot a bismegyei vadászterületen töltötték az uralkodó és vendégei. A vadászaton II. Carol királyon, Mihai nagyvajdán és kíséretén kívül számos magas udvari méltóság jelent meg

valóban, kiknek neveit a következőkben ismertettem:

Alfonz spanyol extrónörökös, Manu tábornok, Mocioni Antoniu királyi fővadászmeister, Iliasevici marsall, Saulescu, Mihaiescu egyetemi tanár, Plagino, dr. Stupievsky, Külön érdekessége volt a vadászatnak, hogy résztvett azon Bratianu Dinu, a liberális-párt elnöke, ezenkívül még két Bratianu: Ioan és Dan. Jelen voltak a király kíséretében Cipoianu miniszter, Nasta, a „Creditul Ipotecar” vezérigazgatója, Istrate Micescu dékán, Sutzó herceg, dr. Eugen Bianu, az új sziguranca-vezérigazgató, Petrovici gárdakapitány és dr. Bejan Romulus rendőrkezes. Az előkelő vadásztársaság az ötnapos vadászat lefolyása alatt mindvégig kitűnően szórakozott és mintegy 1500—1600 darab fácán és fogoly került területekre.

Értesüléseink szerint az uralkodó, valamint vendégei külön is elismerésüket fejezték ki a vadászatok kitűnő, szakavatott rendezőjének, Ciorogariu Eugennek, aki egyébként az elmúlt nap folyamán Bucurestibe utazott.

Ujabb elbocsájtások a városi autobus-üzemeknél

Közel 30 kisebbségi alkalmazott kerül újra az uccára — Mi az elbocsájtások indokolása...? — Cofioiu Romulus dr. bizottsági elnök és Iosif Vulpe alelnök az autobusz-telepen

Szeptember hó 15-ike az aradvárosi autobus-üzemeknél váratlanul újabb felmondásokat hozott. Mint ismeretes, az üzemeknél nemrégiben történtek elbocsájtások az ismeretes u. n. „sapkarózsa-affér” miatt. Azóta az üzemeknél érezhetőleg megrostáltak politikai szempontból is az alkalmazottak számát és így mindegyre kevesebbedt a még szolgálathoz meghagyott kisebbségi autobusz-kocsivezetők, kalauzok, jegyszedők, mechanikusok és szerelőmunkások száma.

Az elmúlt nap folyamán közel harminc autobusz-üzemi alkalmazottnak mondták fel.

Illetékes helyen nyert értesülésünkre azt a felvilágosítást nyertük, hogy a felmondások azoknak a nyelvvizsgálatoknak eredményeképpen következtek be, amelyeknek a tisztviselők után a város alkalmazottait is alávetették és így — rendeleti szempontból — a felmondások indokoltan következtek be. Termé-

szetszerűleg azonban

mind kisebbségi nemzetiségűek azok a sofőrök, szerelők és mechanikusok, akiket elbocsájtottak

s így nyilvánvaló, hogy ennyi egzisztencia szélnék-bocsájtása közvetlenül a tél bekövetkezése előtt legelső sorban is Aradváros kisebbségi lakosságát és a lakosság kisebbségi képviselőit érinti a város vezetőségében.

Itt írjuk meg egyébként, hogy dr. Cofioiu Romulus interimárbizottsági elnök, Iosif Vulpe alelnök és az autobusz-üzemigazgató kíséretében hétfőn megjelent az autobusz-üzem műhely-telepén, ahol számos fegyvelmi természetű ügyet személyesen vizsgált felül, majd udvariasságra és fegyvelmre intette a kocsisáratok alkalmazottait. Nyilvánvaló, hogy a város vezetőinek kiszállása a bekövetkezett felmondások nagy tömegével is összefüggésben volt.

Harminc pengőt nyert a budapesti lóversenyen a walesi herceg

Hétfőn délben saját autóján robogott el Bécs felé, míg kíséretének egy része repülőgépen a Hortobágyot látogatta meg

Budapestről jelentik: Edward walesi herceg vasárnap délután három órakor hagyta el budapesti lakosztályát. Félnégykor kihajtatott kíséretével a lóversenypályára, ahol — megtéve a kormányzó lovát — a kormányzói páholyból nézte végig a futtatásokat. A közönség lelkesen éljenzett, amikor megpillantotta a herceget, aki az ünneplésre könnyedén meghajította magát. A verseny után a herceg hazament a Dunapalotában levő szállására, majd társaságával a Jánoshegyre ment, ahol gyönyörködött Budapest szépségében, azután gyalog indult le a hegyről. Később kocsiba szálltak és elmentek az angol követségre, ahol tea volt. A herceg este fél nyolckor érkezett vissza szállására.

Hétfőn a herceg délben, valamivel 12 óra

után saját autóján elhagyta a magyar fővárost és Bécsbe utazott. Délben magához kérte az angol trónörökös Marencics szállodai igazgatót és közölte vele, hogy mindennel a legteljesebb mértékben meg volt elégedve és még jobban érezte magát, mint a múltkor, mert mindenütt igen jól szórakozott és neki csak ez volt a célja. Kijelentette, lehet, hogy ez évben még egyszer visszautazik Budapestre. A távozó herceget a társaságnak két hölgytagja kísérte el, míg kíséretének többi tagjai délelőtt a Hortobágyra repültek, ahonnan csak délután tértek vissza és ezután folytatták útjukat a herceg után Bécs felé. Amikor a herceg a Dunapalota előtt autójába ült, a szálló környékén összegyűlt több száz főnyi közönség lelkesen megéljengette. Távozása előtt a szálloda halljában

még egy ur lépett hozzá, aki 30 pengőt nyújtott át neki. Kiderült, hogy a lóverseny fogadást íroda egyik tisztviselője volt az illető és mivel a herceg a lóversenyen megtette a kormányzó lovát, amely elsőnek futott be, ez volt a nyerepmény, amelyet csak így lehetett kikézbésíteni, miután a trónörökös mindjárt a futam után elhagyta a lóversenyt.

A drágaság és a diktatura ellen tiltakozott az aradi munkásság vasárnapi gyűlése

A szociáldemokrata-párt aradi tagozata vasárnap délelőtt gyűlést rendezett a Nyári Szinkörben a drágaság és az előretörő fascizmus problémájával kapcsolatban. A gyűlést, amelyen többszázan vettek részt, Strengar-Demian Sava nyitotta meg, aki ismertette a gyűlés programját és kifejtette, hogy a munkások ellenzik a diktatúrát és nem akarnak mást, mint a munka szabadságát és a szabad véleménynyilvánítást. Ostorozta a munkásságnak azt a részét, amely nem érti meg az idő parancsoló szavát és közömbösen viselkedik

Simandan Gheorghe a nemzeti irányzatú munkásmozgalom ellen tiltakozott, amely kapitalista érdekeket szolgál. Kály János az alacsony munkabérekéről és a drágaságról beszélt. Elmondotta, hogy egyes aradi kisgyárakban betanítás ürügye alatt nyolc hétig ingyen dolgoztatják a munkásnőket. Ezek a munkásnők később is csak heti 90—150 leies bérekért dolgoznak. A munkásság körében egyre növekszik a nyomor. Egy kis család létminimuma az Argus szerint 5000 lei.

Kály után Jumanca Iosif, a munkakamarák jogszerinti szenátora szólalt fel, aki az ostromállapot és a cenzura ellen tiltakozott. Kijelentette, hogy ezért elsősorban a munkásság a felelős, mert nem fogja fel a szervezetség jelentőségét. A munkásság egyre nagyobb nyomorba süllyed, a pénz értéke egyre kevesebb. A munkásság ellen kijátszák még a nemzeti eszmét is — mondotta Jumanca. — A román munkás érdeke teljesen azonos a kisebbségi munkáséval és ezért szolidaritásnak kell lennünk. Ha az UGIR-ban együtt lehetnek a többségi és kisebbségi gyárosok, akkor engedjék meg nekünk, hogy közösen dolgozzunk a kisebbségi munkásokkal közös érdekeinkért — mondotta a szenátor — akinek beszédét nagy taps fogadta. Jumanca után Czobor János, Darlea az ifjúmunkások, Piko Teréz a munkásnők és Kohn Lajos a magánalkalmazottak nevében beszélt. A gyűlést Strengar-Demian Sava zárószóval fejezték be.

CORSO 5, 7½ és 9¼ órákor Utoljára!

Magaviseletből elégtelen

Anny Ondra Karl Lamac

SELECT 5, 7½ és 9¼ órákor A nővér Ferenc világhírű műve

Liliom

Főszerepben CHARLES BOYER

URANIA 5, 7½ és 9¼ órákor

Visszavonhatatlanul utoljára!

SEQUOIA

Előkészületben:

Tetemrehívás. Főszereplői Myrna Loy, William Powell, Maureen O'Sullivan.

Cigánybáró. Sláger-film. Jóka! regénye nyomán, Strauss-muzsika. Főszerepekben Adolf Wohlbrück, Hansi Knotek.

A maláji tőr (Charlie Chan Londonban.) Főszerepben Warner Oland.

HIREK

Mundérba, honleány!

Itt a divattlap Párisból, szinezett, fényes album, telve ezer titokkal s őszi szenzációval, melyek megremegtetik érzékeny lelkemet! Oh, mert most indul az élet Párisban, mert most hánykolódik habágyán ihletetlen madame Schiaparelli, hogy a ráncot s a gombot hol viseljük egy zordon télen át s madame Lanvin a szívét teszi a nadrágszoknyába, melyet számunkra tervez doigozószobája magányában. — Az album megjött tehát s telisded tele van képekkel. A képek, szerénytelenség nélkül szólva, a világ tengelyét ábrázolják, a nőt, a hölgyet, a honleányt, ki minden szépért és jóért lekesül, csőrében olajjaggal repdesi be a békekonzferenciák nemzetközi teremt s a változó és fejlődő élet minden mozzanatára érzékenyen reagál. De nemcsak reagál, részt is vesz benne, a gondok felett átvállalja gyöngye vállaira s ereje fogytáig tart lépést a korrall, amelybe beleszületett.

A képeken a hölgy áll bársonyban, posztóban és selyemben, mellén vitézkötéssel, karcsu mentében, fején forgós sisakkal, snájdigul, egy békebeli huszártiszt kackiás öntudatával s már e póz s e mente, nem szólva a sisakról s a vitézkötésről, magukban is elég nyomatékosan ábrázolják, hogy egy női test s egy párisi modell minden kulturtörténeti tanulmánytól jobban visszatükrözik korukat, amelyben éltek, illetve terveződtek. Ezek a huszáros díszek, sveifolások és raffolások, ezek a militarizmus ihletéből született zekék és kalapok gyors visszhangjai már a fegyverkező világnak s hogy e télen az irodakisasszonyok, droguistának és fűszeresnek is kardcsörtetve, forgós csákkal és kacsaringós vitézkötéssel járnak majd, abban nemcsak madame Schiaparellinek és Lanvinnek, Mainbochernek és Patounak van része, de Olaszországnak és Abessziniának is.

Micsoda felfordulás és viszály, minő puska-poros hangulat, háborus terv, fegyverkező indulat, fenyegető atmoszféra kellett hozzá, hogy kipattantsa ezt a snájdig divatot s a honleányt mundérba öltöztesse. Ez a divat oly szép, oly sikkes, előnyös és elbájoló, hogy a galamblelkű nő csodálkozásában kiejtette csőréből az olajágot s most elhívólva az édes fazonra bámul. Már a legközelebbi békekonzferenciára az új öltözetben megy el: mint huszártiszt, káplár vagy dandárparancsnok, kardja hüvelyében ruzs és pudertartóval, hogy fia és férje érdekében és az elkövetkezendő világ békéje érdekében ágáljon és demonstráljon. Oh, mert az egész világ tudja, hogy a békét egyszer mégiscsak az asszonyok fogják megcsinálni, ők varázsolják majd szelíd ligetté a harcstereket. Most esend! A delegátusok, választmányi és pártoló tagok, szónokok és kvizitörök leteszik kicsit az olajágot és a párisi divattalapot forgatják. Nézik, bámulják és kopirozzák a vitézkötést, a sveifolt derekat és a katonacsákót. A békekonzferencia megkezdéséig gyorsan mundérba, honleány, add meg a békének ami a béké és a divatnak ami a divat! Csakódban, sveifolt mentében csak ügess, ügess pejlóvodon a futó idővel s a változó divattal, mi nem félünk, hogy közben elfelejtéd komoly tervedet...

— CSÖKKEN A HÖMÉRSÉKLET ÉLÉNK délnyugati szél, több helyen újabb eső, esetleg zivatar. A hőmérséklet csökken.

— ZÜRICH I ZÁRLAT: Páris' 20.28, London 15.24, Newyork 307 és háromnegyed, Milánó 25.04, Amszterdam 207.10, Berlin 123.60, Prága 12.72 és fél, Varsó 57.90, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.45.

— Bianu Eugen dr. az új sziguranca-vezérigazgató. Bucurestiből jelentik: Tilica Stancescu, a politikai rendőrség volt országos vezérigazgatója ma átadta hivatalát Bianu Eugen dr.-nak, aki az új vezérigazgató kinevezéséig az országos állam-biztonsági hivatal ügyeit vezeti. Az Adeverul a helpolitikai helyzetről írva, kormánykörökből nyer információkra hivatkozik és megállapítja, hogy nincs kizárva, miszerint a kormány átszervezése és a Jegybank kormányzójának kinevezése tíz napi halasztást szenved. Dimu Bratianu Sinaiából jövet ma a fővárosba érkezett, ahol valószínűleg megbeszélésre ül össze a kormányelnökek.

— Megnyitott a budapesti Pázmány-tudományegyetem háromszázadik jubileárius éve. Budapestről jelentik: A Pázmány Péter tudományegyetem ma délelőtt nyitotta meg háromszáz éves jubileumi évét. Az ünnepség az egyetem aulájában zajlott le, ahol az egybegyűlteket Kenyeres Balázs dr., a lelépő rektor magnificus üdvözölte, majd pedig meghatott hargon bucsuzott az egyetem ifjuságtól. Ezután átadta az egyetem láncát utódának Kornis Gyulának. Ugyanekkor a dékánok is átadták jelvényeiket, majd Kornis megtartotta székfoglaló beszédét.

— Vérmérgezésben megbetegedett az aradi Schenker-cég igazgatója Horovitz Emil, a Schenker et Co. szállítványozási vállalat aradi igazgatója két hét előtt Budapesten járt. Az igazgató jobb kezének középső ujján pattanás keletkezett, azonban nem ügyelt rá. A pattanás elmérgesedett, mire az igazgató orvoshoz fordult, aki kenőcsöt irt elő. Ez sem segített és Horovitz igazgató magas lázzal érkezett vissza Aradra. Közben az ujj megdagadt s az egész kézre átterjedt. Az igazgató orvosa, dr. Reich Béla vérmérgezést állapított meg. Tanácsára Horovitz egyik aradi szanatóriumba vitette magát, ahol műtétet hajtottak végre rajta. A műtét után némi könnyebbülés állott be, az addigi magas láz is engedett és az orvosok remélik, hogy amennyiben újabb komplikációk nem következnek be, úgy az igazgató rövidesen felgyógyul.

— Pop C. Stefan-mauzoleum épül Aradon. Hétfőn délelőtt Aradváros építészeti bizottsága részéről Weil, Szántay, Bozsik, Bell dr., Zabb és Muresan bizottsági tagok hivatalos delegációban szállottak ki az aradi felsőtemetőbe, hogy az elkészült tervek alapján az ott felépítendő Pop C. Stefan-mauzoleum helyét kijelöljék. Hír szerint a mauzoleum még ez év őszén elkészül.

Megkezdődött az új tanév!

Szeptember 16-án, hétfőn délelőtt megnyitottak az iskolák és az ifjuság megkezdte az új iskolaévet, mely az életbe indulásnak új lépcsőfokát jelenti. Reggel fél nyolckor megélenkültek az uccák, friss könyvekkel, tiszta irkákkal felszerelt apróságok és egyenruhás diákok siettek vidáman az iskolába és jól tudva, hogy az első nap még nincs komoly munka, csak a nyári élmények és emlékek kicserélésére kerül a sor. A szülők, akiknek sikerült előteremteni a tandíjat, egyenruha és iskolai felszerelés árát, megkönnyebbülten sóhajtanak fel, hogy egy súlyos gond terhétől megszabadultak egyelőre.

— Házasság Chilevitz Rózi (Arad) és Heilbronn Asér (Haifa), ma kedden délután 2 órakor tartják egybekelési ünnepüiket az ortzsidó templomban, amelyre összes rokonaikat, jóbarátaikat és ismerőseiket ezután meghívják.

— Névreszóló katonai behívókat küldenek szét. Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar megkezdte a névre szóló egvéni behívások kikézését. A behívások több kontingensből, személyn szerint történnek és céljuk a kikézés kiegészítése. A behívók szeptember és október hónapokra szólnak.

Tölössy Magda

hegedűművész nő a tanítást megkezdte.
Címe a kiadóban. 5248

— Német akrobata-pilótánő Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Tegnep délelőtt óriási közönség jelenlétében mutatta be Hofmann Luize kisasszony, a hírneves német akrobatikus repülőnő, érdekes repüléseit. A nagyszerű repülő saját gépével érkezett a fővárosba, ahonnan Budapesten keresztül megy vissza Berlinbe.

Önagysága a cipőüzletben

— Nagyságos asszonyom, mondhatom kegyednek, ez a cipő pompásan illik becses lábára, mintha csak rá lehelték volna...
— Ugy gondolja...? Akkor adjon legyenszives egy számbat kisebbet!

— Vasárnap ünnepelte Arad egyik legelőkelőbb gyógyszerésze, Kárpáti János gyógyszerész müködésének 50 esztendő jubileumát. A városzerte nagy népszerűségnek és közönségetnek örvendő gyógyszerészt ez alkalomból a város széles rétegéből árasztották el üdvözlésekkel és szencsekíválatokkal. Féltenkettőkor Kárpáti János lakásán megjelentek az aradi Gyógyszerésztestület tagjai. Dr. Földes Béla elnök az egyesület nevében köszöntötte fel az ünneplőt és átadott neki márványlapra vésett ezüst emlékplakettet. Kárpáti János meghatott szavakkal köszönte meg a szép ünneplést a kartársi és baráti szeretet megnyilvánulásait. Ezután a család a szalonba invitálta a vendégeket, ahol kitűnő hideg hűfű és hideg italok vártak a vendégekre. Az üdvözlő gyógyszerészek sorában ott voltak: Fikker Károly ny. tábabitó, Kálmán Lajos az ünneplőt két veje, Bernáth Zoltán, Erdős Árpád, dr. Biksz Mór orvos, Féder Béla Molnár László, Szondi János, dr. Marin, Féder Bernát, Weisz Arnold, Kain Imre, Ember Benedek, dr. Boteiu ezredorvos, dr. Mladin Sever főbitó. Este barátai és kartársai a Davia-kávéházban folytatták Kárpáti János fél évszázados munkásságának ünneplését.

— Kenyeres-Kaufmann probléma. Ismeretes, hogy a Kenyeres-Kaufmann Miklós-féle magyarországi politikai botrány ügyében a magyar képviselő állítólagos apja Kaufmann Náthán, a rabbi vallomásaiban kijelentette, hogy Kenyeres Miklós nem az ő vérbeli fia és Kenyeres csakugyan keresztény származású. Ezzel kapcsolatban Belinből kaptunk egy levelet, amely érdekes részleteket közöl. A levél szerint Kaufmann Náthán vallomása nem felelhet meg a valóságnak, minthogy a „Kis Móric” Beliban nevelkedett, 13 éves korában felvétetett a zsidó közösségbe és apjának „ádkást kérő” imájában még a legutolsó hetekben is szerepelt „fia Moise Jakov”. Ha Kenyeres Miklós tényleg nem az ő fia hanem keresztény, akkor ki ez a Moise Jakov? — kérdi a levél írója, aki végül annak a nézetének ad kifejezést, hogy egy zsidó rabbinak még akkor sem szabadna hamisan vallani, ha fia karrierjéről van szó.

„Négus“-üzlet

Kohn, aki olajügynök, szomorú arccal jön be a kávéházba.

— Mi baj van? — Kérdezi Grün.

— Négus-üzletet csináltam.

— Mi az, hogy négus-üzletet?

— Nu, tegnapelőtt eladtam egy vagon olajat és tegnap stornirozták.

— Sertésvész fenveget Aradon. A megyében fellépett sertés-megbetegedések a jelek szerint az aradi sertésállomány egészségét is veszélyeztetik. A helyzet annál kritikussabb, mert a védőoltóanyag a város állategészségügyi hivatalában csaknem elfogyott és mindössze 3000 lei értékű oltóanyag áll rendelkezésre.

— A serdülő ifjuságnak adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis poháryi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának, fiuknál és leányoknál egyaránt, igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekorvosok a Ferenc József vizet a kisdedek malacszükszerűlásánál és nagyobb gyermekek emésztőrendszerénél már régóta kitűnő sikerrel alkalmazzák.

— Turista-avatás a casoiai menedékházban. Az EKE turista-egyesület vasárnap a casoiai menedékházban szép és bensőséges turista-avatást ünnepelt rendezett. Szombat este már utnak eredtek a turisták és este a menedékházban nagy társasvacsorán vettek részt, vasárnap délelőtt pedig dr. Grumáz elnökle alatt az egyesület legbuzgóbb tizenhat tagját, akik között szép számmal akadtak nők is, ezüsrémmel és oklevéllel tüntették ki. Dr. Grumáz elnök ezután lelkes beszédben buzdította a turistákat ennek a szép, testet-leiket üdítő sportnak a gyakorlására. Ezután sor került a turista-avatásra, minden jelenlevőt ünnepélyes fogadalom letételével turistává avattak. A szép ünnepély után a tagok közös kirándulást terveztek és a legkitűnőbb hangulatban indultak este vissza Aradra.

— Összeírják az aradi állategészségügyi biztosokat. A földmivelésügyi miniszteriumtól ma rendezet érkezett a városi állategészségügyi igazosztályra, melyben felhívják, hogy állítsa össze az aradi és aradmegyei állategészségügyi biztosok (agenti sanitari) névsorát. A névsort a miniszterium új állások betöltése érdekében kívánja beszeresni. Az állategészségügyi igazosztály felhívja tehát az érdekelteket, hogy mielőbb jelentkezzenek a városházán, földszinten balra, Popovici David főállatorvos hivatalában.

Aradi doggok, tacsók és foxik döntő győzelme a timisoarai kutya-kiállításon

Vasárnap osztották ki a bécsi bíró jelenlétében a díjakat

Nagyszabású kutyaállítási színhelye volt vasárnapig Timisoara. A kiállításra Aradról is számos kutya barát vitt magával kutyákat, sőt egész autókara van indult el innen Timisoarára, kutyákkal megrakva. A fáradság nem volt hiábavaló, mert az aradiak valóban szép díjakkal és kitüntetésekkel tértek haza. A kiállítás iránti érdeklődést fokozta, hogy a fajkutyákat Pawelek Róbert bécsi, nemzetközien elismert bíró bírálta el.

A verseny aradiakat érdeklő eredménnyel egyébként a következők: Lukács Jenő dr. főorvos „Deapchy Törökbalint” hosszuszőrű tacsója kitűnő minősítést, első díjat és Derby címet nyert. Ugyanennek párja „Teppchen” nagyon jó minősítést és második díjat kapott. A kutya-pár két fiatal, gyönyörű kölyke általános feltűnést keltett. A német doggok közt Fülöp Viktorné „Vértanu Cara” (Ritta) nevű kutya, mint a legszebb dogg, „Champion” lett, kitűnő minősítést, első díjat kapott. Fekete fehérkamasnis feltűnő szép állatnak bizonyult. A czéli Ferencné „Barackal Black” skót-terrierje, mint a legszebb kan, nagyon jó minősítést kapott. Ney Istvánné előnyösen ismert „Porcellán Kenele”-pár hiányzott, ezzel szemben hat három hónapos skót-terrierje, valamint hét angolvérű foxterrier kölyke állandó érdeklődés központjában állott. Brasch Kató „Gypsy of Dacia” drótszőrű foxija nagyon jó minősítést nyert. Marcus Mihail dr. „Rocky of Maros” és „Darlane of Maros” simaszőrű foxterrierje kitűnő minősítést és első díjat nyertek. Betepli Bébi „Gogo” és „Gigi”-nek becézett francia bulldogjai harmadik díjat nyertek. Schwartz Béla német doggja, amely jelenleg Serb mérnök tulajdona, harmadik díjat kapott. Steingl Imre „Asta” nevű kutya, amelynek kölyke: „Thököly Acsi”, a doggok között a legjobb minősítést kapta. A kutya jelenleg Dornhelm Jenő tulajdona. Fülöpné ismert aradi sport-hölgy, aki innen származott át Timisoarára, szintén diadalt aratott, amennyiben magyar pulija: Champion „Rónaörző Vitéz Tas”, amely az idén Magyarországon első díjat nyert, Champion címet kapott.

Verseny után klubvacsora következett, amelynek keretében kiosztották az értékes díjakat.

A MAGYAR VALOGATOTT LABDARUGÓ-CSAPAT KERETE. Budapestről jelentik: A Magyar Labdarugó Szövetség kapitánya, az edzők véleményének meghallgatása után a következő válogatott keretet állította össze a jövő vasárnapi cseh-magyar mérkőzésre: **Kapusok:** Szabó (Hungária), Hory (Ujpest), háttvédek: Futó, Sternberg (Ujpest), Polgár (Ferencváros) és Bíró (Hungária); **fedezetek:** Seres, Szücs, Szalay (Ujpest), Magda (Budai 11), Moré (Ferencváros), Dudás (Hungária), **csatárok:** Márkos (Bocskai), Rökk (Budai 11), Vince, Kocsis (Ujpest), Kiss, Toldi (Ferencváros), Vig VI. és Viola (Budafok), Titkos, Turay (Hungária) és Havas (Budai 11). Sárosi gyengélkedik és ezért nem valószínű, hogy játszik. Szerdán délután fél négy órai kezdettel a válogatott keret edző-mérkőzést tart.

Dr. Pescariu Ioan kórházi belgyógyász-főorvos hazaérkezett.

Pofonok az alkonyatban

— Mi az, ha én valakit este féltynolkor kétszer pofonutok?
— Na?
— Könnyű esti sértés.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a természet adta „Ferenc József” keserűyüz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt.

— Ma az alant gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
SZONDI: Str. Consistoriului.
WEISZ: Piața Avram Iancu.

— Frint Lajos aradi evangélikus püspök 85 éves. Frint Lajos az evangélikus egyház ösz püspöke holnap, kedden tölti be áldásos tevékenységű életének 85-ik esztendejét. Ebből az alkalomból az egyházfőt hívei és nagyszámú tisztelői felkeresték üdvözlőleveleikkel és jókívánságaikkal. Vasárnapi istentisztelet után a presbiterek kívántak további erőt, egészséget Frint Lajos püspöknek, aki egész életében a felekezetek közötti békét és szeretetet ápolta. „Viseljük közösen a keresztet” ezek a szavak jellemzik legjobban Frint püspök igaz emberi és keresztényi szellemét. Ötvennégy év óta vezet az aradi evangélikus egyházat és összeforrott ezzel a várossal, egyházával és híveivel, akiknek nemcsak lelkipásztoruk, hanem szellemi irányítójuk is egyben. Nemrégiben kapott meghívást az október 13—20-án Párisban tartandó Evangélikus Világ Convent konferenciájára, melyen körülbelül 2000 hívő és lelkipásztor vesz részt. Frint Lajos püspök különféle nehézségek miatt nem hagyhatja el egyházközségét, de már elkészítette nagy valósággyi értekezletét, amit a konferencián fel fognak olvasni. Nyolcvanöt esztendővel vállain az egyházfő friss testileg és lelkileg szivaránt s még sok munkát és nemesíteni valót talál az Ur szőlőjében. Hétfőn délután az evangélikus nőegylet elnöknője báró Bedeus Vilma köszöntötte fel Frint püspököt a nőegyleti tagok nevében.

ŐSZI RUHA, KOSZTUM- és KABÁT szövetujdonságok
SZMUTNY
cégnél STR. METIANU 2-4. 5238
különleges Divatselymek
kelengyeanyagok legelőnyösebben

Grönlandot meghódította a bubifrizura

Grönlandban évszázadok óta „copfba fonva” viselik az asszonyok és lányok a hajukat és ez a viselet nagyon praktikusnak bizonyult, mert a férjes asszonyok kék, az özvegyek fekete és a lányok zöld szalagot fontak hajukba. Így rögtön lehetett tudni, hogy kivel van dolga a grönlandi Don Juannak. Nem volt semmiféle tévedés, zür-zavar. Most azonban megszűnt ez az ideális állapot, mert a bubifrizura meghódította Grönlandot is, úgy hogy az eszkimó asszonyok már rövidre vágott haját viselik.

Nagy sikere volt az aradi Magyar Párt népi-ünnepélyének

A Magyar Párt vasárnap megtartott népi-ünnepélye a szezon legsikerültebb nyári mulatsága volt. Bár a népi-ünnepély igazi közönsége a több ezer főre rugó tömeg a radnai bucsun volt, a népi-ünnepély így is fényesen sikerült. A városligetben ez alkalommal ott láttuk Arad elite közönségének színe-javát, akik a legjobb hangulatban élvezték a nyár utolsó kerti ünnepségét, a változatos szórakozási lehetőségekkel, a kitűnő büffét és italokat. A fiatalság táncolt, konfetti csaták folytak és serpentinek százai kigyóztak a levegőben. A régi Elite mozi helyiségében volt a táncmulatság, míg a teraszon cigánymuzsika mellett mulatott a közönség. A különféle sátrak szerencsekerék, tombola, karikadobás stb. valamint a szabadszínpadon előadott „Hófehérke és a hét törpe” című mesejáték voltak a népi-ünnepély főbb attrakciói.

A népi-ünnepélyen megjelent dr. Cotioiu Romulus polgármester, aki végigjárta a népi-ünnepély egész területét és maga is részt vett a hangulatos mulatságban. A régi mozi teraszán Arad jótékony hölgyei, a zsidó nőegylet és a polgári nőegylet, valamint az Iparos egyesület tagjai árusították a tottákat, házi süteményeket és friss fekete-kávé.

A fekete-kávé sátorban ott láttuk Grosz Józsefnét, Vértés Henriknét, Lászlóné Prohászka Elvirát, Stauber Józsefnét, Paldy Ferencnét és Paldy Mádrit. A cukrász sátorban ott tevékenykedtek: Vignyázó Lászlóné, Kintzig Gézané, ír. Parecz Béláné és még számosan. A Magyar Párt tagjai közül ott voltak: Dr. Parecz Béla az aradi Magyar Párt elnöke, dr. Lócs Rezső, dr. Széll Lajos, Ungurean Petru, Fränkel Lajos magyarpárti titkár, Fényes Loránt és még sok agilis magyarpárti tag, akik az ünnepély sikere érdekében élénk tevékenységet fejtettek ki. A népi-ünnepély a késő esti órákban ért véget.

Fehér haját ne fesse be „Emo” könnyű bécsi kölyk, visszaadja a fehér vagy ősz haj eredeti színét. Ártalmas festékeket nem tartalmaz. 4981

1 üveg 160 lei, 2 üveg 300 lei. — Lerakat: „Opac”, Bucuresti, Str. Doamnei 7 (Galeria Blanduzioi, emelet).

Az osztálysorsjáték huzása

Tegnap délelőtt nagy tömeg sereglett össze a Fundatia Carol épülete előtt, úgyhogy a Calea Victoriei a közlekedés a legnagyobb akadályokba ütközött. Tegnap volt ugyanis az állami sorsjáték harmadik nagy huzása. Nyertek a következők: 1.000.000 leit a 07070 szám, 500.000 leit a 14812 szám, 200.000 leit a 31282 szám, 100.000 leit a 63500 és 18057 számok, 50.000 leit a 69210, 60739, 33010 és 35710 számok, 30.000 leit a 37081, 12467, 25808, 47910 és 4450 számok, azonkívül volt 250 darab 6000 leies nyeremény, valamint 4200 darab 2888 leies nyeremény. Utóbbiakat azok nyerték, amelyek sorsjegyeinek száma 74, 27 és 67-tel végződik tekintet nélkül, hogy sorsjegyük száma I. vagy II. — Mellék-sorsjegyeket a következők nyertek: 1.000.000 leit a 185726 szám, 250.000 leit a 116018 szám, 100.000 leit a 178326 és 208006 számok, 50.000 leit a 271388, 183274 és 148772 számok, azonkívül 26 darab szám nyert 5000 leit, 150 darab szám 2000 leit, 444 leit nyert minden sorsjegy az I., II. és III. számból, amely 430, 276, 726, 344, 588, 654, 762, 682 vagy 350 számok egyikére végződik.

Aradiak első őszi radnai zarándoklata

Vasárnap kora reggel egymásután négy vilamoszerelvény hagyta el az Arad-podgoriai vilamosállomást. A négy különvonatról számosan lemaradtak, mert a vasárnap reggel jelentkezők számára egyetlen ülőhely sem maradt már. A radnai állomáson az aradi gyalogbucrusok, mintegy háromszáz fogadták a vonat utasait, akik négy sorokban vonultak fel a kegytemplomhoz. Délelőtt 9 órakor a kegytemplom főoltáránál Lakatos Ottó dr. volt rendfőnök, Arad köztisztviselőiben álló ősz plébános a csendes szentmisét celebrált, melynek folyamán ő és Kulcsár Kálmán hittanár közel ezer hívet részesített a szentáldozásban. Szentmise alatt a Jézus Szíve énekkar Ottrok Ferenc h. karnagy vezényletével régi magyar egyházi énekeket adott elő.

Az ősi Mária-énekek édesbus melódiai mellett vonult fel a közönség a kálváriahegyre. Ott Lakatos Ottó dr. magasan szárnyaló beszédben méltatta a családi otthon szerető és védelmező édesanyai hűségét és áldozatosságát. A beszéd után közvetlenül Cetean D. Péter rendi növendék, pap, kísérelő hitoktató imádkozott a keresztút tizen-negy stációjánál. Féltenekkor fejeződött be a stációjárás, mely után a kálváriahegyen levő szökési körül helyezkedett el a több, mint ezeröttszáz főnyi közönség. Kulcsár Kálmán hittanár mondott könnyekig megindító beszédet az egyén, család és népművelés keresztjáról és kálváriájáról. Ugyancsak a hegyen tartott nagy tetszéssel fogadott előadást Veress Judit szociális nővér a helyes egyházi érzületről és öntudatosságról. A nap hátralévő részét ki-ki tetszése szerint töltötte el. Indulás előtt rövid elmélkedés és ájtatosság volt a szent Ferenc emlékműnél, azután elindultak a különvonatok hazafelé. Este fél nyolckor futott be az utolsó szerelvény. A négy különvonat utasai körmenetileg vonultak be a városba. A főúton tömött sorokban, égő gyertyákkal, énekelve végighaladó processzió impozáns látványt nyújtott.

A plébániahivatal a szokott feltételek mellett október 6-án indítja a második nagy őszi zarándoklatot Radnára. Előjegyzések már szept. 23-tól kezdve eszközölhetők a plébánia-irodában.

— A Zsidó Nemzeti Szövetség közgyűlése Aradon. A Zsidó Nemzeti Szövetség vasárnap nagy érdeklődés mellett tartotta meg rendes évi közgyűlését. A jelentések elhangzása után a választásokra került a sor. A választás eredménye a következő: Diszelőkök: Kalmár József, König Miksa, Szenes Henrik. Elnök: Gara Armin, dr. Ezenkívül ötvennyolc tagu választmányt választottak.

— Marószódát ivott. Balaban Gheorghe ploesti-i származású, Str. Vasile Goldis 13. szám alatti lakos tegnap délután zsirosszódával megmérgezte magát. Tettének oka családi körülményekben keresendő. Balaban nemrégiben elhagyta családját és egy férjes asszonnyal élt együtt. Utóbb ez az asszony is elhagyta és így teljesen magára maradt. Efeletti elkeseredésében szánta el magát az öngyilkosságra. Súlyos állapotban a kórházba szállították.

Divatbemutató Aradon

Irtta: SINGER KLARA

Vasárnap tartotta egyik előkelő aradi női ruhaszalon, Anhalzer Irén, az elkövetkező őszi és téli szezonra szóló divatbemutatóját, melyet igen nagyszámú közönség nézett végig. Nagy érdeklődéssel tekintett mindenki a párisi házak által tervezett újszerű vonalak és színkombinációkban készült modellek elé.

Fekete „Mainbocher” ruhában jelent meg legelőször a mannequin a nyaknál szórmediszítéssel fekete övvel, melyet elől egy kis piros lakkpánt tett élénknek.

Szintén Mainbocher kreációja következett, egy japán szabású, zöld szövet ruhában, a válltól kiindulva, végig az ujjakon szegőzéssel. A ruha újszerűsége főleg kis aranybojttal végződő befűzés volt. Apró fémvirágokból volt az öv csattja is szintén arany színben.

Nagy szenzációként hatott a most következő sötét-kék, egész keskeny, fehér csikozása, jumper ruha, a már várva-várt zsinór díszítéssel, mely a ruha vállára és övére volt dolgozva. Olyan rendkívüli hatást keltett, melyből méltán arra lehet következtetni, hogy a hölgyek örömmel hódoltak be a már pár évvel ezelőtt divatban volt és idén ismét feltámadt zsinórnak. Ez annyira dominál, hogy egy sötétkék délutáni ruhának is a fődíszje volt, ezüst szürke színben.

Hogy az ugynevezett cocktail-ruhák az idén is mily nagy szerepet visznek, erre a most következő kreációkból lehet következtetni. Színük még mindig az örökké szép és divatos fekete, különböző színkombinációkkal. Egy ilyen nagy délutáni egész különleges fazonu ruhában vonult be a mannequin. A ruha különlegességét a nyakon elálló, zölddel bélelt pánt adta meg. Ugyancsak zölddel van bélelve a ruha bő, húzott ujjja. Zöldszávos, aranycsattal végződik az öv csukódása.

Színekben az idén nincs sok változás. Az egyedül Patou, aki új színt lanszázott s ez a bordónak és lilának egy keveréke. Ebben a színben láttuk a kollekció mondhatni legsikerültebb darabját. Ennek a ruhának nemcsak az új színe, hanem szabása is igen nagy felhívást keltett. Egész különlegesen hatott a derékkal egybeszabott ujjakkal, hátul a nyaknál aranybojttal végződő befűzéssel.

Alomszerűen hatott egy sárga színben játszó, nagy estélyi ruha, óriási bő ujjakkal, földig érő nagyon gloriás aljjal, hátul majdnem a derékig érő kivágással, a vállán rózsaszín virággal.

Még ha megemlékszünk arról, hogy a mannequin minden egyes ruhákon megfelelő accessoire-t viselt, méltán mondhatjuk, hogy ez a vasárnapi divatbemutató egyszínvonalon mozgott a nagyvárosi divatbemutatókkal.

Rablótámadót

fogott az aradi rendőrség

Beszámoltunk arról az izgalmas betörőhajszeről, amely még az elmúlt hét péntekjén játszódott le Aradon. A Bulevardul Regele Ferdinand 14. szám alatti ház házmesteréhez, Götz ö Pálhoz betörték és a lakásból 6000 lei értékű ruhaneműt vittek el. A betörő tettének elkövetése után még jó ideig nem tudott a házból kimenekülni. Az egyik szolgálóleány az esti órákban lement a ház pincéjébe, ott szembetalálkozott a betörővel, aki öklével leütötte a megrémült leányt. Bár a rendőrség teljesen körülfogta a házat, a vakmerő betörőnek végül a kerítésen keresztül mégis sikerült elmenekülnie.

A rendőrség erélyes nyomozást indított az izgalmas betörés ügyében. A betörő által bántalmazott leány leírta támadóját és a rendőrség a kapott személyleírásból mindjárt arra a következtetésre jutott, hogy a tettes Rózsa István, hirhedt és régóta körözött betörő. A rendőrség gyanúja alaposnak bizonyult, mert tegnap az uccán a szóbanforgó szolgálóleány felismerte támadóját. A leány szót a közelben szolgálatot teljesítő rendőrszemnek, aki az idegent előállította a rendőrségre. Itt megállapították, hogy a betöréssel gyanúsított ember csakugyan Rózsa Istvánnal azonos, akit különböző bűncselekményekért már régóta köröz a rendőrség. Rózsa egyelőre állhatatosan tagadja, hogy a Bulevardul Regele Ferdinand 14. szám alatti házban történt betörésnek ő lenne a tettese.

PILISINÉ kozmetika

külföldi tanulmányut után
megkezdte őszi szezonját,
valamint kiképző tanfolyamát.

Hétszázmilliárd aranykoronába került a világháború

A lebergi volt a legolcsóbb, az amiensi a legdrágább csata

Genéből jelentik: Az angol vezérkar egykori főnöke, Robertson marsall feltűnést keltő beszédet tartott, melyben tudományos alapon a legelső angol statisztikusokra támaszkodva kiszámítja, hogy tulajdonképpen mibe került a világháború. A nemzetközi sajtó és a kormányok hivatalos lapjai élénken foglalkoznak ezzel a beszéddel, mely éppen most, amikor kiszámíthatatlan események küszöbén állunk, különös időszerezéssel bír.

A hadvezetésben általánosan ismert adatok alapján könnyen kiszámíthatjuk, mibe kerül egy-egy ütközet. Példának a világháború első legnagyobb ütközetét, a lebergit vesszük. A csatában 15 osztrák divízió 826.000 emberrel vett részt. A katonáknak lakóhelyüktől a hadszíntérig való szállítása 6.7 millió aranykoronába került. Az egyenruha, fegyver és felszerelés 45 millió aranykoronába, a katonaság ellátása pedig a harc kezdetéig 13 millió aranykoronába került.

Augusztus 26-án kezdődött a nagy ütközet Przemyslanyánál, mely négy napig tartott. Az ellenfeleknek összesen 590.000 főnyi gyalogos, 65.000 főnyi lovas katonaságuk és 3000 ágyújuk vett részt az ütközetben. Katonánként az ütközet lefolyása alatt átlagban 200 lövést kell számítani, ami az ütközet négy napos időtartama alatt összesen 112 millió lövést jelentett. Ágyúként 40 lövedéket számítva összesen százhuszezer lövedéket kapunk. Ez az ágyúharc Ausztria részére 90 millió, Oroszország részére pedig 136 millió aranykoronába került. Az osztrákok 96.000, az oroszok pedig 92.000 embert veszítettek. A tüzérségi felszerelés és fegyverekben esett kár 30 millió, loátlományvesztés 11 millió, az általános felszerelés vesztesége pedig 200—250 millió aranykoronát tesz ki.

Ha tehát összeadjuk a lebergi ütközet kiadásait a behívás napjától az ütközet befejezéséig, az Ausztriának 306, Oroszországnak 460 millió aranykoronájába került. A przemyslany-i csata a két félnek együtt mintegy 800 millió koronájába került, nem számítva a nyugdíjakat, az özvegy- és árvasegélyt és más olyan összegeket, melyeket végeredményben a lebergi ütközet miatt kellett fizetni. Pedig a lebergi csata a világháború egyik legolcsóbb ütközete volt.

2,3 milliárd aranykoronába került az amiensi 32 napos csata

A világháború legdrágább ütközete az 1918-iki Amiens előtti volt. Összesen 700 ezer ember állt egymással szemben. 31.000 ágyúval és gépfegyverrel lötték egymást. Átlagban minden ember 300 lövést adott le. Csupán a puskaharc 42 millió koronába került! A tüzérség 100 millió koronánál többet lött el, ha ágyúként csak napi 15 lövést számítunk. Egyenruha, fegyver, az elesettek felszerelése a két ellenfélnek 22 millió koronájába került, a loátlomány 11 millióba. A két fél anyagi vesztesége összesen 233 millió korona volt. A heves csata 5 napig tartott és további 27 napig az apróbb ütközetek.

Az Amiens előtti csata valamennyi kiadása 2,3 milliárd aranykorona volt. Körülbelül ugyanennyit tett ki a békeköltségvetés egy nagy és gazdag államnak.

A marnei csata a másik példa. Az ütközet megszakítás nélkül 5 napig tartott. 1.350.000 ember állott egymással szemben, 10.000 ágyúval. A

gyalogság harca 33 millió koronába került, a tüzérségé pedig 330 millió koronába. A két fél materiális veszteségei hozzávetőlegesen 650 milliót tettek ki. A marnei csata így összesen majdnem egy milliárdba került.

A kisebb ütközetek a világháborúban 14—20 óra hosszat tartottak, ilyenkor rendszerint 200.000—300.000 ember állott egymással szemben. Fejenként 120 lövést és ágyúként 50 lövedéket számítva, a gyalogság 30 millió, a tüzérség 250 millióba került, az anyagi veszteség pedig 200—300 millió korona volt. A kisebb ütközetek, melyeknek csaknem minden héten adódtak, közösen összesen 600—700 millió koronába kerültek az ellenfeleknek.

És a kis ütközetek gyakran nem is szolgáltak más célt, mint azt, hogy az állásokat néhány száz lépéssel előbbre tolják.

A világháború 1914. augusztus 1-én kezdődött és 1918. november 1-én fejeződött be. Összesen 1536 napig tartott. A katonák ellátási összege összesen 40 milliárd koronát tett ki. A puskatöltények és a munició 60 milliárdba, a felszerelés kijavítása és felújítása 104 milliárdba, összesen tehát 300 milliárd aranykoronába került. Ebben az összegben nincs benne sem az özvegyek és árvák támogatása, sem pedig a háború által épületekben, gazdaságokban, műkincsekben, természetben stb. okozott károk, melyek a francia számítások szerint 400 milliárd koronát tesznek ki.

Összegezve a számokat, megállapíthatjuk, hogy a világháború 700 milliárd aranykoronába került.

L. L.

„Nem fellebbeztem meg a színházberlet határozatát,” —
mondotta Iosif Vulpe interimárbizottsági alelnök

Az elmúlt héten az aradi közigazgatási körökben hire terjedt hogy a timisoarai helyi revíziós bizottsághoz fellebbezés érkezett az aradvárosi interimárbizottságnak a színházi berlet tárgyában hozott döntése ellen. Az elterjedt hírek szerint a fellebbezést maga a bizottság alelnöke Iosif Vulpe terjesztette be, kérve a városvezetőségi határozat megsemmisítését.

Iosif Vulpe bizottsági alelnök a napokban érkezett haza Bucurestiből, hol, — mint az Aradi Közlöny egyébként már beszámolt róla, — az aradvárosi autobuszüzemek új árlejtésének ügyében eredményesen járt el. Vulpe alelnök az Aradon elterjedt hírekre vonatkozólag az alábbi feltűnést-keltő közlést tette az Aradi Közlöny munkatársai számára:

— Meglepetéssel értesültem róla, hogy az a hír terjedt el távollétemben Aradon, mintha én a városvezetőség határozatát a timisoarai közigazgatási bíróságnál megfellebbeztem volna. Amint köztudomású, a városvezetőség ülésén álláspontommal kisebbségben maradtam, de ezzel az ott kifejtett álláspontommal el is intézettek tekintetem részéről a kérdést. Kijelenthetem tehát, hogy a nekem tulajdonított fellebbezést én nem tettem és nem is kívánok semmiféle értelemben a továbbiakban befolylni a színházépület bérbeadásának kérdéseibe.

Az interimárbizottság alelnökének kijelentéssel kétségkívül tendenciózusan terjesztett híreknek vágják utját s így nyilvánvaló, hogy semmiféle közigazgatási akadály nem lehet az új magyar szialévad megkezdésének Aradon.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Az évek óta bevált „STERN”-féle szennyvizderítőtelepek már 4500 leitől kezdve kaphatók, ha megrendelését már most feladja. 5242

Megrendelhető: Stern Imre mérnöknel Bulevardul Regele Ferdinand 57—59 szám és Rossi Pál Strada Romanilor.

Legszébb külföldi borító-papírok megérkeztek.

Iskolakönyvek

és egyéb bekötések legjobban készülnek

DAVIDOVITS könyvkötészete és vonalozó intézetében Arad, Bulv. Rég. Maria 24. (Herman-udvar)

Uj vezetés alá került a volt „La covor“, jelenleg „ANTIC“ bizományi üzlet

Arad, Str. Brancovici 3. Legolcsóbb beszerzési forrás! Antik és modern butor, arany, ezüst, szőnyeg (keleti és belföldi) mélyen leszállított áron. — Ha bármire szüksége van, ha bármit eladni akar, forduljon mindenekelőtt „ANTIC“ bizományi üzlethez Str. Brancovici 3.

Ügyeljen a címre!

Ügyeljen a címre!

5307

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Felmondják a Magyarországgal, Ausztriával és Lengyelországgal kötött magán-klíringegyezményeket

Bárdossy László bucaresti-i magyar követ nyilatkozata a román-magyar árucseréről — A Magyarországra exportált tűzifa után a CAPS csak a devizák 40 százalékát köteles átengedni a Banca Nationala-nak

A külkereskedelmet irányító legfelsőbb bizottság legutóbbi ülésén, — amelyet Cos tti u e s c u kereskedelemügyi miniszter elnökletével tartottak meg, — behatóan tanulmányozták, hogy miképpen hajtották végre eddig a különböző államokkal megkötött magánklíringegyezményeinket.

A bizottság elhatározta, hogy felmondjuk a Magyarországgal, Ausztriával és Lengyelországgal kötött magánklíringegyezményeket. A felmondás az egyezmények lejártának időpontjára szól. A határozat értelmében a kormány azonnal tanácskozásokat kezd az említett államokkal az új egyezmény megkötése érdekében. Ezeket az egyezményeket összhangba hozzák az új külkereskedelmi rendszer intézkedéseivel.

Tekintettel arra, hogy az új román-magyar tárgyalások időszerűek lettek, érdekesnek tartjuk közölni B á r d o s s y László bucaresti-i magyar követ nyilatkozatát a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatokról és azok jövőjéről. Bárdossy László nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— A világválság, valamint a deviza- és importkorlátozások — amelyek ennek a válságnak következményei voltak — természetesen kedvezőtlenül járultak hozzá a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kialakulásához. A kétoldali korlátozások ismételtén is zavaroakat okoztak, amelyeket Magyarország őszintén sajnált, annál is inkább, mert állandóan jelentős mennyiségű faárut és petróleumot, va-

lamint benzint vásárolt Romániától. A kereskedelmi korlátozások, valamint a devizahiány következtében a két ország kompenzációs uton igyekezett az árucserét szabályozni és a román-magyar árucserét ma is ez az elv uralja. Meg kell említenem azonban, hogy ennek az egyensúlyozó tendenciának ellenére, a két ország közötti kereskedelmi mérleg Románia javára állandóan aktivummal zárult s. Románia Magyarországra való kivitele 30%-kal haladta meg Magyarországból való importját. Fél kell hívnom a figyelmet arra is, hogy Románia Magyarországból jelentős mennyiségű ipari cikkeket vásárolhat, ezek közé tartoznak a gépek, szerszámok, fegyver-árak, vegyi cikkek, stb. Mindezeket Románia kompenzációs uton viheti be, anélkül, hogy devizákat kellene értük adnia. Abban az esetben, ha a Magyarországból való importnak ez a növekedése bekövetkezik, Románia automatikusan nagyobb és jelentősebb piacot szerez magának Magyarországon petróleum- és faipari termékei számára.

Itt írjuk meg, hogy a CAPS vezérigazgatósága közben járt a Banca Nationalánál annak érdekében, hogy a Magyarországra szállított tűzifa után járó devizákból a CAPS-nak ne az eredetileg megállapított hatvan, hanem csak negyven százalékot kelljen a Banca Nationalának átengednie. Ehhez a kéréshez a Jegybank igazgatósága hozzá is járult. A fennmaradó hatvan százalékot járandóságot a CAPS közvetlenül magánkompenzációs uton hajtja be.

Szeptember 30-ig be kell nyújtani a negyedik évnegyedre vonatkozó behozatali kérvényeket

A minisztérium intézkedései megkönnyítik a behozatali engedélyek kiadását, a vámvezérigazgatóság és a Banca Nationala viszont új intézkedéseivel nehézségeket okoz az importőröknek és az exportőröknek

A külkereskedelmet irányító hivatal az alábbiakat hozza az érdekelt importőrök tudomására:

Az év negyedik negyedére igényelt behozatali kvótákra vonatkozó kérvényeket az importőrök szeptember 15. és 30-ika között föltétlenül nyújtják be a külkereskedelmet szabályozó bizottsághoz Bucaresti, Palatul Bancii Blank, str. Doamnei No. 4.

A bizottság ugyanis csak ebben az esetben tudja idejére összeállítani a behozatalra engedélyezett árumennyiségek táblázatát és az importőrök is csak ebben az esetben juthatnának hozzá idejében behozatali engedélyükhöz. Eppen ezért szeptember 30-ika után behozatali engedélyre vonatkozó kérvényt már nem vesznek figyelembe és a későn érkező kérvényeket csak az előző kérvények elintézése után kezdik letárgyalni.

Ugyancsak a bizottság munkájának megkönnyítése végett és a mielőbbi elintézés érdekében minden egyes árucikkre és minden egyes országra vonatkozóan külön kérvényt kell beadni.

Azokat a kérvényeket, amelyeket nem ezen az alapon nyújtanak be, szintén nem veszik figyelembe.

Az engedélyek kiadásával járó formalitások leegyszerűsítése végett, a bizottság megengedi, hogy a behozatalra kerülő áru után járó kétezreléket az importőrök a behozatali kérvény benyújtásával egyidejűleg fizessék be. Abban az esetben, ha a bizottság kisebb mennyiségű áru behozatalát engedélyezi, a kétezrelékből fennmaradt összeget a jövő évnegyed javára írják.

Az utóbbi időben a behozatal körül újabb nehézségek merültek fel és ezért az importőröknek egy küldöttsége arra kérte a bucaresti-i Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy járjon közbe az illetékes tényezőknél a jelenlegi helyzet orvoslása érdekében. A kormány tudvalevőleg bizonyos államokból való behozatalt az ezekkel az államokkal szemben lévő külkereskedelmi mérlegünk állásától tetten függővé. Ennek következtében különböző nyersanyagokat, félgyártmányokat és kész ipari cikkeket már hetek óta nem kaptak meg az impor-

tőrök, akiknek raktáraiban ma minimális az árukészlet.

Ez természetszerűen újabb áremelkedést von maga után, ami semmiesetre sem kívánatos. A vámvezérigazgatóság legutóbbi rendeletet adott ki, amely súlyos károkat okoz az importőröknek.

A rendelet értelmében a külföldről érkező árukat mindaddig nem vámozzák el, amíg a behozatali engedély nem foglalja magában a megérkezett teljes mennyiséget.

Eddig megengedték azt is, hogy abban az esetben, ha a behozatali engedélyben kisebb mennyiség szerepelt, akkor ezt a mennyiséget elvámolták, míg a fennmaradt rész a vámraktárban maradt. Az új rendelet következtében viszont az a veszély fenyegeti az importőröket, hogy árujuk teljes egészében a vámraktárban marad hosszú hetekig, mert a behozatali engedélyt tudvalevőleg nehéz megszerezni. Ugyancsak az említett rendelet írja elő azt is, hogy

a külföldről érkezett áruk címzettjét nem lehet utólag megváltoztatni.

Eddig, abban az esetben, ha a címzett importőr nem tudta átvenni a részére érkezett árut, akkor a feladónak jogában állott, hogy azt más importőrnek adja át.

A Banca Nationala viszont olyan rendeletet adott ki, amely az exportőröknek okoz kellemetlen ségeket. Ennek a rendeletnek értelmében ugyanis

a kivételre kerülő árukat mindaddig nem lehet utnak indítani, amíg a kivételi deklarációban nem tüntetik fel azon vagonok számát is, amelyekben az árut elszállítják.

Tekintettel arra, hogy ennek a rendeletnek végrehajtása technikai okokból lehetetlen, az exportőrök arra kérték a Banca Nationalát, hogy járuljon hozzá ahhoz, hogy a vagonok számát tíz nap leforgása alatt, utólag közölhessék.

Dohánymonopólium

Németországban

A német kormány nagy erővel folytatja a most kibocsájtott félmilliárd márkás belső kölcsöntranzakció lebonyolítását. Minthogy a Deterding-féle kölcsöntranzakció lebonyolítását néhány héttel elhalasztották, a német kormány Hollandiában és Londonban egy másik kölcsönt akar felvenni 100 millió dollár összegben, amelynek ellenében hajlandó bevezetni a dohánymonopóliumot és a dohánymonopóliumot koncesszionálná a kölcsönt nyújtó tőkecsoport részére. A tárgyalások a holland-jával dohánytröszttel folynak, azonban vontatottan haladnak előre.

= Az Unio vaggongyár Bucarestibe helyezte át székhelyét. A satu-marei Unio Vaggongyár Rt., amely az Astra-konzern érdekeltségébe került, legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésen székhelyét Satu Mare-ről Bucarestibe helyezte át. A vállalat üzemi székhelye továbbra is Satu Mare-n marad. Az ilfovi törvényszék a székhelyváltozásnak megfelelően az Unio Vaggongyár Rt. cégét bejegyezte. Itt említjük meg, hogy az Unio igazgatósága Lempart Egont igazgatónak nevezte ki.

= Uj festékgyár létesítéséről folynak tárgyalások. Az egész ország festékimportia évente közel egymilliárd leit tett ki. Ez az import kedvező rentabilitást biztosítana a belföldi festékipari vállalatoknak. Amint értesülünk, egy külföldi tőkecsoport tárgyalásokat folytat belföldi tőkésekkel egy nagy festékgyár felállítására. A tárgyalások még csak kezdetleges stádiumban vannak.

FÉLMILLIÁRD LEI TÖKÉVEL ALAPITJAK MEG ROMÁN GAZDASÁGI VEZETŐ FERFIK A NISTRU-HAJÓZÁSI VÁLLALATOT Transsportul S. A. cég alatt, Madgearu volt pénzügyminiszter, Savecu, a Banca Romaneasca vezérigazgatója, Blank Arisztid, Pan Halippa volt miniszter, Paltov és Codreanu mérnökök részvételével részvénytársaság alakult a romániai folyók hajózhatóvá tételére. A vállalat, amint értesültünk, az orosz-román tranzitforgalom lebonyolítása céljából elsősorban a Nistru folyót akarja hajózhatóvá tenni és az előkészületeket ebben az irányban már meg is kezdték. Az eddigiek szerint, a Nistru folyó hajózhatóvá tételéhez fél milliárd lei tőke szükséges, amelynek gyűjtését a vállalat alapítói már megkezdték.

Kereskedelmi képviselőket létesít Oroszország Bucurestiben

— A román—orsz kereskedelmi és
fizetési egyezmény alapelvei —

A román—orsz kereskedelmi tárgyalások befejezésükhöz közelednek. Costinescu kereskedelemügyi miniszter hivatalosan értesítést kapott Ostrowsky bucuresti-i szovjetkövettől, aki jelenleg Moszkvában tartózkodik, hogy a szovjet kormány elfogadta azt a szerződéstervezetet, amelyet a két ország megbízottai együttesen készítettek el Bucurestiben. Az egyezmény két részből áll. Az egyik az árucserre, a másik a fizetésekre vonatkozik.

Az egyezmény alapelvei a következők:

Mindkét ország egymás részére biztosítja a legtöbb kedvezmény elvét. Románia kötelezi magát arra, hogy a szovjetárúknak ugyanolyan jogokat és kedvezményeket biztosít, mint a többi országok áru számára.

A fizetési egyezményben azonban előreláthatólag bizonyos kivételeket is alkalmaznak a legtöbb kedvezmény elve alól. Ezek a kivételek főleg azokra a kedvezményekre vonatkoznak, amelyeket Oroszország Lettországnak, Észtországnak és azon államoknak biztosít, amelyek valamikor a régi orosz birodalom tagjai voltak.

Ami a jelenlegi külkereskedelmi rendszerünket illeti, a szovjet hozzájárult ennek vele szemben való alkalmazásához, annak ellenére, hogy az itteni importőrök — tudvalevőleg — orosz viszonylatban nem állanak szemben kereskedőkkel, mint a többi országokkal való üzletek lebonyolításakor, hanem egyenesen az orosz állammal.

Ami a fizetési egyezményt illeti, az előírja, hogy kereskedelmi ügyletekből, valamint az idegenforgalomból származó leíket, letétbe helyezik a Banca Nationalánál az orosz állam számlájára. Ezeket az összegeket később megállapítandó árfolyamon dollárba számítják át és ezekből fizetik ki az Oroszország által nálunk vásárolt árukat. Az áruk kiállítására különleges engedély nem szükséges.

A kereskedelmi egyezmény aláírása után a szovjet kereskedelmi képviselőket létesít Bucurestiben.

= Palesztina felé irányuló export finanszírozására bankot alapítanak a Banca Romaneasca és a Banca de Credit Roman. A Banca Romaneasca és a Banca de Credit Roman, amelyek a palesztinai exportüzlet finanszírozásában a legjobban vannak érdekelve, az ország Palesztina felé irányuló exportjának finanszírozására pénzintézetet alapítanak. Az új intézet Banca de Export Romano-Palestinean cég alatt alakul meg. Az exportbank megszervezésére az alapítók Németországból Bucurestibe költözött és egyik legnagyobb kompenzációs vállalat vezető igazgatójaként működő szakembernek adtak megbízást.

= Kartellbe tömörültek az ókirálysági puhafatermelők. Az ókirálysági puhafa-termelők és fűrészárugyarak a napokban megegyezést létesítettek a közeli fűrészáruelexportra vonatkozóan és az egyezmény alapján közös eladási irodát létesítettek. Az iroda néhány napon belül megkezdte működését és a székhelye valószínűleg Galatiban lesz.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAPAG északi utazások

jegyei az idén is teljesen elfogytak!

A további nagy szórakozási ut programja:
HAPAG Nyugati földközi-tengeri ut
okt. 11—28.

Az utat a szórakozási utakra legteljesebb kényelemmel berendezett „MILLWAUKEE” és „ST. LOUIS” nevű motorhajókkal teszik meg.

Tanulmányutak Észak- és Délamerikába.

Olcsó középtengeri szünidei és afrikai tanulmányutazások a német AFRIKA-LINIE hajóival

A részvétel ára a mai időknek megfelelő.

Prospektus, felvilágosítások, jelentkezések:

HAPAG képviselő: 461

Künstler, Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

SPORT KÖZLÖNY

A Venus vezet a nemzeti bajnokságban

— A Gloria legyőzte az oradeai Crisana együttesét —

A nemzeti bajnokságban vasárnap csónka fordulót bonyolítottak le. A Gloria Aradon nyert a játék keretében győzte le az oradeai Crisana együttesét. A Venus a fővárosban megérdemelt győzelmet aratott a bajnokságot felett. Timisoarán a nagy favoritnak tartott Unirea-Tricolor a Chinezul megérdemelten győzte le. A CAO simán verte az Universitatea együttesét, amelyben még nem játszott Szaniszló János, az AMEFA volt középcsatára. A nemzeti bajnokság állása a következő:

1. Venus	2	2	—	—	11	3	4
2. CAO	2	1	1	—	6	2	3
3. Juventus	3	1	1	1	4	4	3
4. Unirea-Tricolor	2	1	—	1	6	2	2
5. CFR	2	1	—	1	3	2	2
6-7. Romania	2	1	—	1	4	4	2
6-7. Chinezul	2	1	—	1	4	4	2
8. Ripensia	2	1	—	1	3	5	2
9. Gloria	3	1	—	2	4	9	2
10. Universitatea	3	1	—	2	2	11	2
11. AMEFA	1	—	1	—	2	2	1
12. Crisana	2	—	1	1	2	3	1

Beszámolóink:

CAO—Universitatea 4:0 (2:0). A cluji csapat nagyon gyengén játszott. A CAO fölényesen győzött. A CAO góljait Kocsis (2), Bodola és Moskó lökték. A mérkőzést Xifando vezette.

Venus—Ripensia 5:2 (3:1). A most nagy formában levő fővárosi együttes számára a bajnokságot nem volt akadály. A Venus remek játék után megérdemelten győzött. Sepl (4) és Gruin góljaival, míg a Ripensia részéről Ciolac és Dobai voltak eredményesek. Bíró Theil.

Chinezul—Unirea-Tricolor 2:0 (1:0). A Chinezul rácsúrt gyengébb teljesítményre és igen jó játékkal meglepetésszerűen, de megérdemelten győzött Tabac és Glasz góljaival. Oravetz aradi bíró nagyon jól vezette a meccset.

Gloria—Crisana 2:1 (0:0). A mérkőzést

2000 néző jelenlétében bonyolították le a találkozás igen alacsony nívón mozgó játékot hozott. Mindkét csapatban a csatársorok játszottak igen gyengén és számos gólhelyzet maradt kiaknázatlan mindkét részről. Murgu timisoarai bíró sipelére a csapatok a következő összetételben állottak fel:

Gloria: Bosniac—Husztik, Varjassy—Lupas, Faur, Pecican—Tudor, Weichelt, Rohan, Dobra, Mercea, Crisana: Tutuianu—Szabó, Romanescu—Pintea, Fanescu, Szöke—Bocsa, Nagy Ödön, Barátky, Pop, Stetz.

A Crisana kezdi a játékot és már az első negyedórán kitűnik, hogy a csatársorok igen gyengék. Az első szebb kombinációt a Gloria vezet a 19. p-ben, amikor is Mercea fut le, beadása Tudor elé kerül és a szélső centerét Weichelt kapásból továbbítja arasznyira kapu mellé. A támadások egyébként mindkét részről erőtlenekek és a 16-os tájékat is tologatásba fulnak.

Szünet után Stetz lövése ad Bosniacnak munkát, majd Rohan hagy ki egy nagy helyzetet. A 11. p-ben hatalmas kavarodás a Crisana-kapunál, Romanescu kézzel kaparja ki a labdát és a megítelt 11-est Pecican értékesíti (1:0). A 15. p-ben újabb gólt szerez a Gloria, Dobra jó egyéni játékkal tör előre és 16 méterről élesen küldi a labdát hálóba (2:0). Több kornert ér el a Gloria, de gólt mégis a Crisana szerez olyképpen, hogy Bocsa lefut, Varjassy a kísérő szerepét játsza, Bosniac pedig hibásan hagyja el kapuját és a Crisana-szélső az üres kapuba küldi a labdát (2:1). Ezután a küzdelem még inkább ellaposodik.

A győztes csapat védelmében csak Husztik játszott jól, a halvesorban a két oldalfedező munkája érdemel dicséretet, Faur még nem felteliesen. A csatársorban csupán Weichelt produkált elfogadható. A Crisana-ban a védelem játszott jól, főképpen Tutuianu kanus és Szabó. A halvesorban Pintea a legjobb, míg elől Bocsa és Barátky érdemelnek dicséretet. Murgu bíró nagyon jól vezette a meccset.

Meglepetések az aradkerületi elsőosztályu bajnokság vasárnapi fordulóján

— Súlyos sérülés történt az USA—Intelegerea-mérkőzésen —

Az aradkerületi elsőosztályu bajnokság vasárnapi fordulóján több meglepetésszerű eredmény adódott. Az USA fölényesen győzte le az Intelegerea-t. A Soimi-CFR meglepő könnyen verte meg a favoritnak tartott Tricolor-t. A Hakoah nagyarányú vereséget szenvedett az Olimpia-PTT együttesétől. A CAA nagy gólarányvereséget mért a Transylvaniára. Az SGA—Unirea mérkőzés eredménye a papirformát igazolta. Az USA—Intelegerea mérkőzésen súlyos szerencsétlenség történt: Szinder I., az USA tehetséges csatárjátékosa és Ipacs III., az Intelegerea középfedezője összecsapta az első félidő 17. percében. Szinder elterült a földön. Wolfner dr. a pályára sietett és első segélyben részesítette a sérült futballistát. Wolfner dr. a pályára sietett és első segélyben részesítette a sérült futballistát. Wolfner dr. megállapította, hogy Szinder tokszallagszakadást szenvedett. Szindert az előhívott mentők beszállították a Therapia-szanatóriumba, míg a sérülést okozó játékost a bíró kiállította. Az aradkerületi elsőosztályu bajnokság állása a következő:

1. Intelegerea	4	3	—	1	12	8	6
2. CAA	3	2	1	—	11	5	5
3. SGA	2	2	—	—	8	1	4
4. Soimi-CFR R. A.	3	1	1	1	10	7	3
5. Olimpia-PTT	1	1	—	—	6	2	2
6. USA	2	1	—	1	7	3	2
7. Unirea	3	1	—	2	5	10	2
8. Hakoah	3	—	2	1	4	8	2
9. Tricolor	2	—	1	1	3	7	1
10. Juventus	3	—	1	2	2	11	1

11. Transylvania 2 — — 2 2 8 —
Beszámolóink:

USA—Intelegerea 6:0 (2:0). Az USA meglepetésszerűen, de teljesen megérdemelten fölényes győzelmet aratott a bajnokságban vezető Intelegerea felett. A győztes együttes góljait Szinder II. (3) és Gulyás (2) lökték. Az első félidőben következett be Szinder I. sajnálatos sérülése. Bíró: Pálfi.

CAA—Transylvania 6:2 (0:0). Az első félidőben egyenrangú ellenfelek küzdöttek a pályán, sőt Csizsár, a Transylvania centera nem tudott egy tizenegvest sem értékesíteni. A szünet után a CAA fölénybe került és Török (2), Carabell (2), Neumann és Tolán góljaival megszerezte a győzelmet. A Transylvania részéről Illin (2) volt eredményes. Bíró: Darabos.

Olimpia PTT—Hakoah 6:2 (2:1). Megérdemelten győzött az Olimpia-PTT a Hakoah felett. A győztesek góljait Mihoc (3), Bermoser (2) és Molnár szerezték, míg a Hakoah részéről Bundi és Rosenbach eredményesek. Bíró: Ciorogariu.

SGA—Unirea 3:0 (3:0) Az SGA már az első félidőben bebiztosította győzelmét, a szünet után ellaposodott a játék. Az SGA góljait Csipai, Tóth és Fritz lökték. Bíró: Ciorogariu.

Soimi-CFR R. A.—Tricolor 5:2 (1:0). A Soimi nagy meglepetésre a saját pályáján mért súlyos vereséget a Tricolor csapatára. A győztesek góljait Tisza (2), Negra, Voitovici és Stoian szerezték, míg a Tricolor vigaszgólját Janka szerezte. Bíró: Staicu.

Hengerelt az AMEFA

AMEFA—Juventus 9:1 (3:0)

Az aradi munkáscsapat a következő újszerű összeállításban játszott vasárnap délelőtt a CAA sporttelepen a Juventus csapata ellen: Marschalkó, Kovács, Szardi, Szabó, Szaniszló II., Cucula, Magold, Batran, Perneki, Bellai. A csapat lehangorult Batran (4), Perneki (2), Cucula, Szaniszló és Magold góljaival, gyengén játszó ellenfelét, amelynek becsületgólját Zelenák szerezte meg. Bíró: Toml.

„B” liga-mérkőzések

Sportul Studentesc—A. C. F. R. 2:1 (1:0).
A Bucurestiben megtartott mérkőzésen óriási küzdelem után győz a hazai csapat.

I. A. R.—S. S. Sibiu 2:1 (0:1).

Otthonában játszó I. A. R. megérdemelten győzött.

Sticla—Unirea 3:1 (1:1).

Phönix—Tricolor 3:2 (1:1).

A Phönix az utolsó pillanatban lőtt góllal nyert.

Jiul—Vulturii 1:1 (1:1).

A mérkőzés Lugojon került lejárására.

U. D. R.—Rovine Grivita 2:2 (1:0).

Az otthonában játszó U. D. R. csak nehezen szerzi meg az egy pontot.

I.L.S.A.—C.A.T. 5:2 (4:0).

Fölényes győzelem.

Craiova: R. G. M. T.—Craiovan 3:1 (1:0).

Infratirea I—Unirea-Arad kombinált 2:0 (0:0)

A lipovai Infratirea sorozatos győzelmeiket arat, amelyet agilis vezetőjének, Labasan M-nek köszönhet, megszervezte csapata számára az aradi volt CAA játékosait, Ráczai Gyulát és Ékes Gyulát, akik a csapatban nagyszerűen működtek és az eredmény is mutatja tudásukat. A következő felállításban állt fel az Inf. csapata: Tolnai—Rapa, Zaicsek—Blaguti, Popovics, Udvari—Ráczai (Domocos), Domocos (Ráczai), Dumitru, Ékes, Sucigan.

Erős, sőt néha durva játékkal mutatkozik be mindkét csapat, mely később az Unirea sorozatos támadásával, de eredmény nélkül telik. Majd a 0:0 féldő után a második féldő meghozza az eredményt, mert az Infr. csapata föléjlik, de fölényét nem segíti szerencse, mivel jó helyzeteket hagy ki, a 25-ik percben Ékes szökteti Ráczit, aki kijátsza az egész védelmet, megteremti a vezető gólt; a 27. percben Zaicsek nagy ívben küld kapura egy labdát, amelyet a résen álló Ráczai védhetetlenül a balfelső sarokba fejel, 2:0 az Inf. javára. A további támadások a két csapat védelmén akadnak meg. Egyénileg Rapa, Ráczai, Ékes tűnnek ki. Ráczai, ki a gólokat rugta, már szép eredményeket mutatott. Az Unirea védelme emelendő ki, melynek jó játéka mentette meg csapatát a súlyos vereségtől. Bíró: dr. Schultz L.

Kitűnően sikerült Pellegrini mester vivóakadémiája

Pellegrini Virgil, a népszerű aradi vivómester vasárnap délelőtt rendezte meg a kulturpalotai vivóteremben szezonnyitó vivóakadémiáját, amely élénk érdeklődés mellett folyt le. A régi tanítványok közül Fraenkel Gyula, Kauten Lajos és Weinberger István, a fiatal generációból Nagy Pál, Pellegrini Albert és Szumerei Géza vettek részt és változatos szép tör- és kardasszokat vívtak egymás között, valamint a mesterrel.

CAA házi teniszverseny. Az aradi CAA tegnap tartotta meg szokásos tenisz házi versenyt, amelyen a következő eredmények alakultak: I. oszt. férfi egyes: 1. Kuszalik Jenő, 2. Vámos Miklós, 3. Kristófy G. és Ferenc B. — I. oszt. női egyes: 1. Rodler Manyi, 2. Weichelt Paula, 3. Török Pálné és Stiger P. — I. oszt. férfi páros: 1. Vámos—Kuszalik, 2. Török—Kelly. — I. oszt. vegyes páros: körmérkőzés. Rodler M.—Vámos M. — II. oszt. férfi egyes: 1. Stöhr Ferenc, 2. Kendja Adolf, 3. Prohoryles E. és Deme Lajos. — II. oszt. női egyes: 1. Kelemen Gizli, 2. Stöhr Ferencné, 3. Holtzer L. és Kelemen B. — Vegyes páros. 1. Kelemen G.—Limbeck J.

A Ferencváros vereséget szenvedett Prágában a második Középeurópai Kupa döntő meccsén

A Sparta a kupagyőztes — Ferencváros—Sparta 3:0 (2:0)

A nagy küzdelem tehát a Sparta javára dőlt el. A cseh csapat az elmúlt vasárnap Budapesten nem a legjobb benyomást keltette, de ugylátszik azoknak volt igazuk, akik azt fejtették, hogy a cseh csapat az első mérkőzésen teljesen védekező játékot mutatott és csak arra ügyelt, hogy minél kevesebb gólt kapjon. A tegnapi mérkőzésen azután a csehek megmutatták, hogy a gólrugáshoz jobban értenek, mint a Ferencváros, mert az első féldőben például a magyar csapat fölénye mellett is ők rugták a sorsdöntő gólokat. Így tehát a Középeurópai Kupa az idén a Sparta birtokába került.

A mérkőzés irama általában lanyha volt. Az első féldőben a Ferencváros támadott többet, de a Sparta csatársora volt határozottabb. A második féldő szintén Fradi-fölénnyel indult és még az egyenlítésben is lehetett bizakodni, mindaddig, amíg a csehek a harmadik gólt meg nem szereztek. Ez már letörte a magyar csapatot.

A két csapat ugyanabban az összeállításban játszott, mint múlt vasárnap Budapesten, vagyis a következőképpen:

Sparta: Klenovetz—Burger, Cstyroky—Kostyalek, Boncek, Srbek—Facnek, Zajicsek, Braine, Nejedly, Kalocsay.

Ferencváros: Háda—Polgár, Korányi—Mikes, Mooré, Bán—Tänzer, Kiss, Sárosi, Toldi, Kemény.

A magyar csapat tehát Lázár és Laky nélkül ismét tartalékos fedezetsorral és a beteg Sárosival volt kénytelen játszani. Az első féldőben, mint már említettük, a Ferencváros támadott többet, azonban a Sparta volt a határozottabb. A 25. percben Braine szerezte meg a vezető gólt, majd nyolc perc múlva Nejedly a ferencvárosi védelem diszkiséréte mellett közelítette meg a kaput és a kifutó Háda mellett a második gólt lőtte.

A második féldő elején szintén a Ferencváros támadott többet, miközben a Sparta nagy helyzetekhez jutott egy ízben. A 25. percben Mikes hatalmas hibája után Kalocsay beadása Brainehoz kerül, aki a Sparta harmadik gólját lőtte. Ez a gól erősen letörte a Ferencváros együttesét és a mérkőzés további részében már a Sparta támadott többet.

A Clujon megtartott országos atlétikai bajnokságok eredményei

Mintegy 1500 főnyi közönség előtt tartották meg szombaton és vasárnap népes mezőnyök részvételével az országos atlétikai versenyt, amely jó eredményeket hozott.

800 m. siktfutás: 1. Manea (Stad. Rom.) 2. perc 3.4 mp. 2. Lapusan. 3. Dudás.

5000 m. siktfutás: 1. Dinu (Granicer) 15 p. 56.4 mp. 2. Ganea.

Görög stílusú diszkoszvetés: 1. Havaletz (Metropola) 36 m. 98. Országos rekord. 2. Marian. 3. Badulescu.

4x400 méteres staféta: 1. Stadion Roman 3 p. 37 mp. 2. CAC. 3. Bihorul Dacia.

Magasugrás: 1. Csegezi (Brasov) 168 cm. 2. Solnay (Oradea) 168 cm. 3. Vasile 168 cm.

Súlydobás: 1. Marian (Bihorul Dacia) 13.08 m. 2. Mormoceanu. 3. Hesányi.

110 m. siktfutás: 1. Kovács Maesciuc (Dragos Voda) 16.2 mp. 2. Negru. 3. Virgil.

100 m. siktfutás: 1. Kovács (CAC) 11 mp. 2. Craciun. 3. László.

Rúdugrás: 1. Eilhardt (Recas) 360 cm. (ifjúsági rekord.) 2. Biró (CAC) 350 cm. 3. Csegezi.

1500 m. siktfutás: 1. Manea (Stad. Rom.) 4 p. 15 mp. 2. Dudás. 3. Ganea.

400 m. siktfutás: 1. Jordeche (Stad. Rom.) 51.4 mp. 2. Nemes (Recas). 3. Boldis.

Diszkoszvetés: 1. Havaletz (Metropola) 45 m. 76 cm. 2. Marian. 3. Schulerdin.

400 m. gátfutás: 1. Maesciuc (Dragos Voda) 59 mp. 2. Krausz (Jiul) 59 1 mp. Mindkettő országos rekord.)

Távolugrás: 1. Lupan (Viforul Dacia) 6 m. 80 cm. 2. Ionescu. 3. Krausel.

10,000 m. siktfutás: 1. Dinu Cristea (Granicer) 35 p. 09 mp. 2. Comanescu. 3. Topale. A nap legjobb versenyszáma.

Kalapácsvetés: 1. Katona (Vulturii) 35.40 m. 2. Virgil. 3. Soós.

Gerelyvetés: 1. Hamanu (Granicer) 54 m. 05. 2. Csáklány. 3. Riese. A győztes országos rekordot állított fel a kétkezes gerelydobásban, mert balkézrel 38 m. 10 cm-t. dobott, összesen tehát 92 méter 15 cm-et.

Hármasugrás: 1. Kalistrat (Viforul Dacia) 15 m. 50 cm. (Ifjúsági rekord). 2. Schmidt. 3. Krausel.

4x100 méteres staféta: 1. Stadiul Roman 45 p. CAC. 3. Brasov.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS

**„OLLA”
GUM..?**

Figyelem!
Nem minden
rezervatív. 1164

„OLLA”
ne fogadjon el
„Olla” helyett
silány utánzatokat.

Beszervezik a tornaegyesületeket

A cluji „Regiunea de Nord de Gimnastica alakuló bizottsága hazánk északi részében lévő sportegyesületeket egy szövetségbe tömöríti, melynek alapszabályai most hagyattak jóvá a bucaresti-i központi tornász-szövetségnek.

A cluji központtal bíró északi szövetség minden megyében külön-külön tornász-disztriktet állít fel, melyek a cluji központnak lesznek alárendelve.

Az északi szövetség, illetve a kötelékébe tartozó disztriktet évente Regional és Disztrikt-tornaeseményeket fognak rendezni. Az északi tornász-szövetség le fogja igazoltatni a körzetébe tartozó összes tornászokat, akiknek részére 50 százalékos, a Regional-versenyek idejére pedig 75 százalékos vasuti utazási jegykedvezményt szerez be.

A Regional állandó intézőbizottsága a Federatio alapszabályainak approbálása után lesz megválasztva.

Az aradmegyei tornaegyesületek az aradi Disztrikthez fognak tartozni s a meglévő tornaegyesületek összeírásával a cluji Reg. de Nord szervező bizottsága az Aradi Tornaegyesületet bizta meg.

Az S. G. A. a megbízás értelmében ezúton kéri fel az összes aradi és aradmegyei tornaegyesületeket, hogy a cluji Reg. de Nordhoz való továbbítás céljából az S. G. A. Piata Avram Iancu 21. szám alatt lévő hivatalos helyiségébe mielőbb egy beadványt küldjenek be, amely a Regiunea de Nord de Gimnastica, Cluj címen a következő bejelentéseket tartalmazza:

A tornaegyesület neve és pontos címe.

A helyiség, ahol a tornaegyesület működik. Miféle áll fenn az egyesület.

Az egyesület elnökének és titkárának neve és címe.

A működő tornászok száma.

A beadványhoz mellékeljenek a beküldő egyesületek egy, a fenti címre szóló kérvényt, amelyben kijelentik, hogy hozzájárulnak a Regiunea de Nord de Gimnastica, Cluj megalakulásához és bejelentik azon elhatározásukat, hogy tagjai önkéntesen lenni az aradi tornász-disztriktnek.

Botrány az egyik másodosztályú bajnoki mérkőzésen

Az alkerületi másodosztályú bajnokságban vasárnap csonka forduló bonyolítottak le és az egyik aradi meccsen, a Gloria-pályán, amelyet az Astra és a Crisana játszottak le, sajnálatos botrány adódott, ugyanis a Crisana Crisan nevű játékos megütötte a bírót és az egyik szövetségi funkcionárust. Remélhetőleg a szövetség erélyes kézzel vet véget az ilyenmi anomáliáknak. Az eredmények egyébként a következők: Astra-Crisana 3:1 (1:0). Banatul-Patria 5:2 (1:2). Sparta-Concordia 5:0 (2:0). A Virtutea-Lyra-meccsen a Lyra nem jelent meg. Fortuna-Victoria 3:0 (2:0). Titanus-Vulturul 2:0 (0:0).

Aradi eredmények

Szövetségi díj: Intelegerea-USA 1:0 (0:0). CAA-Transilvania 11:0 (6:0). Olimpia-PTT-Hakoah 5:1. AMEFA-Sparta 10:0 (6:0). Tricolor-Soimi-CFR R. A. 1:0 (0:0). Az SGA-Juventus-meccsen a Juventus nem jelent meg.

Híjúsági bajnokság: Titanus-Juventus 4:0 (2:0). Tricolor-Hakoah 6:1 (0:0). Transilvania-Banatul 1:0 (1:0). CAA-Astra 5:2 (2:1). Gloria-Unirea 2:2 (2:0). Crisana-Sparta 4:2 (3:1). Intelegerea-Olimpia-PTT 2:2 (2:0).

A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának nagy meglepetése az Ujpest pontvesztése

A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap csonka forduló játszottak le, amelynek legnagyobb meglepetését az Ujpest szolgáltatta. A bajnokságot döntetlenül játszotta a Bocskai. A Budafok nagyarányú győzelme is meglepetés a Törekvés felett. De meglepetésnek számít, az SBTC-Kispest-mérkőzés is, amely döntetlenül végződött. A papirformát csak a Hungária-Budai „11”-mérkőzés igazolta, amelyen a Hungária megszerezte a győzelmet. A magyar nemzeti bajnokság állása a következő:

1. Ujpest	4	3	1	—	14:3	7
2. Hungária	3	3	—	—	8:1	6
3. Szeged	3	3	—	—	8:2	6
4. Kispest	3	1	2	—	9:6	4
5. Soroksár	3	2	—	1	9:8	4
6. Budafok	4	1	2	1	12:11	4
7. Törekvés	4	2	—	2	8:16	4
8. Phöbus	4	1	1	2	9:11	3
9. SBTC	4	1	1	2	6:11	3
10. III. kerület	4	1	1	2	6:16	3
11. Ferencváros	2	1	—	1	12:6	2
12. Bocskai	4	—	2	2	4:6	2

13. Attila	2	—	—	2	2:5	—
14. Budai „11”	4	—	—	4	1:6	—

Beszámoló a mérkőzésekről:

Hungária-Budai „11” 2:1 (2:1). A vezetést a Budai „11” érte el — annak ellenére, hogy a Hungária sokkal többet támadott — Varga révén. Ezt Cseh egyenlítette, majd Müller még az első féldőben megszerezte a győzelmet jelentő gólt. A szünet után a Hungária van óriási fölényben, de az eredmény már nem változott.

SBTC-Kispest 1:1 (0:0). A salgótarjáni csapat lelkes játékkal ellensúlyozta a Kispest nagyobb tudását. Thour szerezte meg a vezető gólt, amelyet a befejezés előtt néhány perccel Serényi egyenlített.

Phöbus-Attila 2:1 (0:0). Hevesiramu. izgalmas mérkőzést játszott a két csapat. A meccset a szerencsésebb együttes nyerte meg. Simonyi révén az Attila szerezte meg a vezetést, de ezt Solti kiegyenlítette. A 43. percben Gombkötő lőtte a győzelmet jelentő gólt.

Budafok-Törekvés 8:0 (2:0). A Törekvés a második féldőben teljesen összeroppant.

J. KREBSZ

Őszi és téli ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít. — Telep: Bul. Reg. Ferd. 51. — Üzlet: Str. Eminescu 1

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** Minden további szó 2 lei. — Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. — Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„DISCRETIO” jellegű levél van a kiadóban. Kérem átvenni. 5296

FÜGGILEN, elítélőtől mentes bájos nő keresek, akivel időnként kelemenesen elszórakozhatnék. Választ „Barátság” és „Ezmeccsere” jellegűre a fiókiadóba kérek. 5200

Szórakozás céljából csinos uriaszony megismerkedne korrekt úriemberrel. Levelet „Szomszédváros” jellegűre a fiókiadóba kér. 5313

ALKALMAZÁS.

SZOBALBÁNY, lehetőleg német anyanyelvű vagy okt. 1-re felvételt. Vulpe P. Mihai Viteazul 2. 5297

Fozi tud mindenest, jó bizonyítvánnyal, azonnalra keresek. Suciú cukrászda, Str. Consistorului.

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek keresetük Str. I. Chendi 1-3. Solymosház. 5298

Kilincsesizólókat felveszek. Dellin, Str. Dr. Rațiu 75. 5311

Gyermektelen

fiatalabb házaspár házmesternek okt. 1-re felvételt, kinek felesége fizetésért takarítást kell vállalja. Jelentkezni dr. Köves László Str. Alexandri 11-a. d. u. 3-7-ig.

LAKÁS.

Szép kétszobás, fürdőszobás lakás november 1-re, esetleg október 1-re kiadó. Brancovici-uca 3. sz.

KÉTSZOBÁS konyhás szép lakás magán házban kiadó. Ugyanott írógép, íróasztal, kopirprés, vaskályha, eladó. Strada Una Balaza 100. 5251

VÉTEL ÉS ELADÁS

Porszívó gép (préma), keleti perz a szőnyegek és egy rövid zongora megbízásból sürgősen eladó. Comissio, Dacia kávéház mellett.

Üzemképes, kifogástalan állapotban levő Ford teh. (reut) megvételre kerestetik. Ajánlatok Kalmár, Arad Str. Bratianu 1. küldendők. 5216

Veszek, eladok, cserélek használt és új kerékpárt, variógépet, zseblámpa-elem 5 le től. 10 rossz rádióért adok egy újat. Motorica mechanic 5309

MODERN típusú írógép jókarban, eladó. Megtekinthető az vességből Renaissance divattüzletben. 5310

Végkiárúsítás!

Füzetek, papír- és írószerek, könyvek áron alul.

Krausz Paulina

Színházépület. 5292

TBLJBS ebédlő és hálóberendezés, nem modern de elsőrangú konyha és előszoba gáztakarékú hely süttős, jégkészítő és egyéb berendezési cikkek eladó Strada Calvin 6, a házmesternél értekezhetni 12-8 óra közt. 5314

Szivbaj, érelmeszedés, magas vérnyomás, reuma, vese és hólyag, idegrendszer, női bajok, vérszegények és májbetegségek használják ki

LIPOVA GYÓGYFÜRDŐ olcsó nyaralási akcióját,

megrongált egészségük gyógyítását. Napi 97 leért kapnak teljes ellátást, szénsavas gyógyfürdőt és szobát. — Szezon október 30-ig.

Megvételre keresek lapos amerikai íróasztalt, antik butort, szőnyeget, ókszereset. Olcsón eladó antik asztal, fehér matyó ebédlő, díszlámpák, szőnyegek, festmények, egyes butordarabok, hálószobák stb. — A valink összeköttetésben levő zálogház a legmagasabb legelőnyösebb kölcsönt nyújtja zálogtárgyakra. Meghosszabbításokat olcsón vállalunk. Bármire szükség van, bármikor akár előnyösen eladni, forduljon bizalommal „ANTIC” bizományi üzlethez, Arad, Str. Brancovici 3. 5306

ARANYAT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ért magas árban veszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comissio” Dacia kávéház mellett. 3651

OKTATÁS

Tanárnő elvállalja német, román, francia oktatását iskolás és felnőtteknek. — Címet a fiókiadóba kér. „Tanárnő” feljére. 5299

Magántanulók

bel- és külföldi magánvizsgáira, biztos sikerrel készülhetnek 5285

STEINER intézetében Iosif Vulcan 4.

INGATLAN.

Belvárosban omeletes ház az új lakással vagy kettőemeletes ház az új lakással venni. Közvetítő kizárva. „Goldstein” jellegűre a fiókiadóba. 5301

MODERN, új, összkomfortos, masszív épített 3 szobás magánház olcsón eladó. Str. Abatorului 16. 5312

Amortisációs kölcsönök

lődbirtokra 10-30 évre igen kedvező kamattal mellett.

Adóbonok vétele és eladása legjobb arányon.

Zálogházi kölcsönök közvetítése.

Spitz Sándor

bankbizományi irodája Arad, Strada Moise Nicoara 16, I. em. 5104

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, SZEPTEMBER 17.

Bucuresti 13.10: Szórakoztató zene. 6: Gramofon 7.15: Gramofon. 8.20: Operettzene. 9.15: Szimf. hangverseny. Vezényel Alexandrescu. 10.45: A hangverseny folytatása. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: A Herád völgyében. (Felolvasás.) 11.45: Gyermekek. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Stepat Eugen balaljakazene-kara. 2.30: Rendőrzenekar. 5.10: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.) 6: Történelmi festészetünk mestere 6.30: Bertha István szalonzenekara. 7.05: A rádió tárgysorsjáték húzása. 8: Kernács Pál hegedű, zong. kíséri Heiz Ottó dr. 8.50: A magyar-csehszlovák válogatott futballmérkőzés Magyar Károly előadása. 9.10: Menüünk ki a divatból. 10.30: Hanglemezek 11.15: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. 12: Kertész Miklós zenekarának műsora Szentiványi Zoltán énekészeimával Fjél 13.05: Hírek. — Budapest II. 6.35: Atómok világa. Gombás Pál dr. egyetemi tanársegéd előadása. 7.10-8.05: Bertha István szalonzenekara 8.10-8.35: Mezőgazdasági felőra. 8.40: Kosztolányi Dezső beszél Puskín „Anyegin”-éről 9.05-9.35: Weygand Tibor énekel zongorán kíséri Schwalb Miklós — 12: Rádiózenekar. 13: Népzene. 5: Dalok. 5.30: Gramofon. 7: Jazz. 9: Kvintett. 9.40: Dalok 10.30: Rádiózenekar 11.30: Szórakoztató zene. — Pozsony 7: Praha. 6.20: Munkások Felek G. Szociálpolitikai hírek 11.50: Asszonyoknak. 13.15: Gramofon 2.40: Német és magyar hírek. 5.30: Szórakoztató zene. 6.40: Előadás. 6.20: Munkások. Felek G. szociálpolitikai. 7.35: Fuvolahangverseny. 8.25: Szimf. zene. 8.45: Radányi C. előadása. 11.30: Magyar hírek. 11.34: Gramofon. — Heilsberg. 6: Hajnali hangverseny. 7.30: Reggeli hangverseny. 10: Francia közvetítés. 12: Mezőgazdasági hírek. 13: Déli hangverseny. 4.45: Tánccok zongorára. 4.45: Cselló- és zongora 5.10: Hangjáték gyermekeknek 5.45: A tengerentúli német irodalom ellátásáról. 6: Hangverseny. 8.35: Mozart. Beethoven első művei hegedűn és csellón. 9.10: Vidám egyveleg. 11.10: Brahms kórusai. 12: Népdalok. — Lipce 5: Kanarazene. 6: Heilsberg. 8: Thüringiai népdalok és néptánccok. 9.10: Tarka zeneest 12.35-13: A lengyel rádiózenekar tánchangversenyének felvétele. — Milano. 12.30: Kvintett. 2.05: Szórakoztató zene. 3: Gramofon. 5.40: Gyermekeknek. 6.05: Szórakoztató zene. 9.45: Kálmán Imre. „A chicagói hercegnő” című operett — Varsó 6.50: Gramofon. 13.30: Szalonzene. 4.30: Dallemezek. 5.15: Fuvózenekar. 6.15: Rádiózenekar. 7: Zongorajáték. 9.10: Rádiózenekar. 11.45: Tánccok. — Bécs. 8.20-9: Könyvü lemez. 13: Könyvü zene. 3: Piccaluga tenor lemezei. 3.30: Hírek. 4.20: Gyermekekora dalokkal. 7.50: Új dolgok az égen. 8: Hírek